

THAILAND

8 February – 5 March 2018

MEDIA MONITORING REPORT # 178

မုက်ကျီလဲကွာ်ဒီး ပုလုဂ်ဝီတၢ်လဲလိာ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်

ဒီကလုာ်ကမ်းတံာ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဟံလီၤအစ့ၤကတၢၢ် ပုၤမၤတၢ်ဖိတၢ်ဘူးတၢ်လဲၤ ဟံဂၢ်ဟံကျၢၤကိးန့ၣ် ဒီးတၢ်မၤအဘူးအလဲ ၄,၈၀၀ ကွး

The Global New Light of Myanmar, 6 March 2018

ဒီကလုာ်ကမ်းတံာ်ဘၣ်ဃး အစ့ၤကတၢၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိ တၢ်ဘူးတၢ်လဲၤ ဆၢတံာ်ဝဲဖဲမဟိတနံၤ ဒ်သီးကဟံလီၤတနံၤ ကိတၢ်မၤအဘူးအလဲဖဲ ၄,၈၀၀ ကွး, တနံၣ်ရံၣ် ၆၀၀ ကွးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢတံာ်ဝဲအံၤတၢ်မၤအီၤဖဲယၢ်ဘျီတဘျီက မံးတံာ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢကဟံလီၤအစ့ၤကတၢၢ်တၢ်ဘူးတၢ်လဲၤ, လၢ တၢ်မၤအီၤမဟိတနံၤ, န့ၣ်ပျံၣ်ဒီၣ်, ဒီးပုၤဟံထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ ကိတၢ်စၢ်ဖျိၣ်ကိတၢ်ခိၣ်ဘၣ်ဃး ပုၤမၤတၢ်ဖိ, တၢ်န့ၣ်လီၤဟးထီၣ်ထံလီၤကိတၢ်ပူၤ ဒီးပုၤကညီၣ်နီၣ်ဂီၢ်, အူသ့စ့ၤ ဒီးခိၣ်နီၣ်ဘၣ်မူဘၣ်ဒါဒီး ခၢ်စးလၢပုၤမၤတၢ်ဖိ ဒီးတၢ် မၤကစၢ်တဖၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ တၢ်မၤကစၢ်ယၢၤထီၣ်အဝဲသ့ၣ် တၢ်ကိတၢ်ခဲဒ်အမၤ လီၤမ့ၣ်အူတလၢတလီၤ, တၢ်ဘၣ် ဟ့ၣ်တၢ်ဘူးတၢ်လဲၤလၢပုၤလၢအဟံအခွဲအဂီၢ် ဒီးတၢ် ဘူးတၢ်လဲၤလၢတၢ်မၤတၢ်တလၢကွံာ်အဆၢကတၢၢ်အ ကိတဖၣ်လီၤ. တကတၢ်ဃီ ပုၤမၤတၢ်ဖိတဲထီၣ်ဝဲတၢ် ကိတၢ်ခဲလၢဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဟံသံအစ့ၤကတၢၢ်တၢ်ဘူး တၢ်လဲၤအဂီၢ်တဖၣ်လီၤ.

ဒီကလုာ်ကမ်းတံာ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဟံလီၤအစ့ၤကတၢၢ် ပုၤမၤတၢ်ဖိတၢ်ဘူးတၢ်လဲၤ ကဆဲးဆၢထီၣ်အတၢ်ဆၢတံာ်ဆူ ကိတၢ်ကရၢ ဒ်သီးတၢ်ကဟံဂၢ်ဟံကျၢၤအီၤအဂီၢ် လီၤ. တုၤမ့ၢ်တၢ်ဟံဂၢ်ဟံကျၢၤ အစ့ၤကတၢၢ်တၢ်ဘူးတၢ်လဲၤလၢတၢ်ဆၢန့ၣ်အီၤဝဲတဘျီ, တၢ်ကဟံပုၤမၤတၢ်ဖိ တၢ်ဘူးတၢ်လဲၤ ဒ်တၢ်ဟံပနီၣ်အသီးလီၤ. ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢန့ၣ်လီၤမၤတၢ်သီသီ ဒီးတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျိတအိၣ်ဒီးတဖၣ်, တၢ် ကဟံအဘူးအလဲတစ့ၤန့ၣ် အစ့ၤကတၢၢ်တၢ်ဘူးတၢ်လဲၤ ၅၀% ဖဲတၢ်ဆၢက တၢ်သၢလိတၢ်ပူၤ (တၢ်သးကညီၣ်အ ဆၢကတၢၢ်) လၢအမၤလိသ့အသးလၢတၢ်မၤအခါလီၤ. ဖဲသၢလိတၢ်ပူၤတၢ်သးကညီၣ်အဆၢကတၢၢ်, ပုၤမၤတၢ်ဖိက ဒီးန့ၣ်ဘၣ် အစ့ၤကတၢၢ်တၢ်ဘူးတၢ်လဲၤ ၇၀% မျးကယၤလီၤ.

Link: <http://www.globalnewlightofmyanmar.com/national-committee-minimum-wage-approves-ks4800-daily-wages/>

BPHWT အိးထီၣ်ခိၣ်ခိၣ်ဒုသဝီကသံာ်အဒၢး လၢလီၤယံၤတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲတအိၣ်ဘၣ်အလီၤ

Burma News International, 5 March 2018

ထာ၎်ပုချာကသံဃ်ပုဃမ္မတိဖိကရ၊ Backpack Health Worker Team (BPHWT) အီးထီၣ်ဝဲခိၣ်ဒူသဝီကသံဃ်အဒီးတဖျာၣ်လၢနီၣ်ကွံသဝီ, ဖဲဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတအိၣ်ဘၣ်အလီၤ, လၢပဲၤကွီၤကီၤဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၤရၣ်, ကညီကီၤစၣ် ဖဲလၢမးရှး (၃) သီလီၤ.

BPHWT ပုဃနီၣ်တၢ်ခံၣ်တၢ်ဂၤ နီၣ်စံးဝဲ, နီၣ်ကွံသဝီတဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲ လၢပဲၤအိၣ်ဘၣ် ဒီးလၢဟီၣ်ကဝီၤပဒိၣ်ပုၤအိၣ်စ့ၢ်ကီးဘၣ် မ့ၢ်လၢတၢ်ကီၤတၢ်ခဲလၢတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤအဃိ, ဒီးလၢတၢ်လီၤအဘူးတဖၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ကသံဃ်အဒီးတအိၣ်လၢ တၢ်ကမၤန့ၣ်တၢ်ကူၤစါယါဘျီအကီၤ ဖဲဆဲကုဆါဘီအခါလီၤ.

ကီၢ်ပယီၤပုဃဂံၢ်တၢ်ဒိသုၣ်ဒိသးတၢ်မၤလီၤ Burma Humanitarian Mission ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤကျိၣ်စ့တၢ်လၢာ်ဘျီလၢစုၤလၢအလီၣ် လၢတၢ်သုၣ်ထီၣ်ကသံဃ်အဒီးအကီၤ ဒီး BPHWT ကမၤဝဲဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤလၢအလီၣ်တဖၣ်လီၤ.

Link: <https://www.bnionline.net/en/news/bphwt-opens-rural-clinic-remote-area-lacking-healthcare>

Nippon Foundation သုၣ်ထီၣ်ကွီၤပုၤထီၣ်အဖျာၣ် ၃၀၀ လၢယီၤဒိၣ်ကီၤစၣ်

Mizzima, 5 March 2018

Nippon Foundation သုၣ်ထီၣ်ကွီၤပုၤထီၣ်အဖျာၣ်သၢကယၤဝံၤဝဲ ဖဲယီၤဒိၣ်ကီၤစၣ်, အဂီၢ်ကီၤစၣ်တၢ်ကစီၣ် ဟံၣ်ဖျါဝဲဖဲလၢမးရှး (၅) သီလီၤ.

တီၤခၢၣ်သးကွီၤအံၤ ဘၣ်တၢ်သုၣ်ထီၣ်အီၤ ဒီဖျါတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ ကီၢ်ဆၢဂံၢ်ဝီၤကီၤတီၢ် ဒီး Nippon Foundation တၢ်မၤသကီးအဃိလီၤ.

ဒိတၢ်ကစီၣ်ဟံၣ်ဖျါအသီး, Nippon Foundation ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်သုၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျီဂၤထီၣ်ကွီၤ စးထီၣ်လၢ ၂၀၀၂ လံၤလံၤ ဒီးမၤထွဲထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤလၢပုၤတၢ်အပူၤ ဒီးသီးတၢ်ကယုစုတၢ်မၤစၢၤအကီၤလီၤ. တၢ်ကစီၣ်ဟံၣ်ဖျါဝဲလၢ Nippon Foundation ကမၤလီၤထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤ လၢကလံၤစးဒီးကလံၤထံးယီၤဒိၣ်ကီၤစၣ်, ဒီးကယါကီၤစၣ် လၢကသုၣ်အါထီၣ်ကွီၤအဖျာၣ် ၁၂၀ အကီၤလီၤ.

Link: <http://www.mizzima.com/news-domestic/300th-school-built-nippon-foundation-shan-state>

တမံၤလၢဟးကသုၣ် လဲၤဆူၣ်ကီၤသီၣ်မ့ၢ် လၢတၢ်ကီၤခါတၢ် အိၣ်ဘၣ်အိၣ်သါအကီၤ

The Global New Light of Myanmar, 3 March 2018

ကီၢ်သီ, မ့ၢ်ဖဲတဖျာၣ်လၢတနီၤသရဲၣ်ကီၤဒိၣ် ကီၢ်ပယီၤကလံၤ ထံးစီးကတၢ်, ကဲထီၣ်တၢ်လီၤတခါလၢ တမံၤလဲၤလၢဟးကသုၣ်အါကတၢ် ဖဲတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ပီၣ်လဲၣ်တမံၤလဲၤလၢဟးတၢ်မၤကွၢ်ကွၢ်ဝံၤအလီၤခဲလီၤ.

တမံၤလၢကီၤပူၤ ဒီးကီၤချၢလဲၤလၢဟးလီၤကွဲၤဝဲကီၤမ့ၢ်ဂီၢ်ပၤ ဖဲတၢ်ကီၤခါတၢ်အိၣ်ဘၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ, အဂီၢ် ကီၤပူၤပုဃမ္မတမံၤတၢ်ဟံၣ်ဟးတၢ်မၤတၢ်ဂၤ စံးဝဲလီၤ. ကီၢ်သီမ့ၢ်တၢ်ကွၢ်လဲၤမၤကၤအလီၤအရဲဒိၣ်တခါ လၢကဲကီၤဆၢလီၤလီၤဒီး ကျိၣ်တၢ်ဝဲၣ်ရဲနီၣ် ဆူ

မိုက်ထီလီလီ.

ဟိန်ခိန်မိတ်ဖဲအတိအဒိသး လာဟိန်ကဝီအပူအဒိတကွာမိကစါကလိတဖန်လီလီ. မိုလောထံကီမိုကျီဝဲကွာဖိလံစံာ်အသီအယိ, ပုၤဘျာလီၤစုတဖန် ကွာဝဲပိန်လိန်ကိခိန်ဝဲဒီးတိသးစဲ မိုလောတိလီအိန်ဝဲဒီးန့ဆာ်ကီးအယိအလအါဖျာၣ် လာတိကမၤ တမံၤတိဟဲဟးတိလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်တိတိကျဲၤအဂီၢ် လီၤ.

ပုၤမၤတမံၤတိဟဲဟးလိာ်ကွာတိမၤတဖန်စံးဝဲ, ကီးလိဒီးတမံၤ လာကီပူၤ ဒီးကီချာတဖန် ဟဲဟးလိာ်ကွာအိန်လီလီ. တမံၤအိန်တိဟဲ ဒ်သိးကဟးကသုၣ်ကွာကီန့ဆာ်တိယံတိလၢ ဒ်အ မိုတိမၤညၢၣ်, တိယူၤထံ, တိဟးကွာကီတိလၢထံဖိလံာ် လာဖိအကျိ ဒီးတိကွာကီထီၣ်တဖန်တဖန်လီလီ. လာတိထံစိ ဟဲတမံၤတိဟဲဟးတိမၤအတိအဒိထီၣ်ထီၣ်အဂီၢ်, တိစးထီၣ်မၤထွဲထီၣ် ပုၤတဝါပူၤတမံၤတိဟဲဟးတိမၤတိတိကျဲၤ လာကွၢၢ်ကီစိၣ်, ကယိကီစိၣ်, ကညိကီစိၣ်, ယိဒိန်ကီစိၣ် ဒီး ခွီကီစိၣ်တဖန်, ယုာ်ဒီးဝဲတကူၣ်, မါတလု ဒီးမကွၢၢ်ကီဒိၣ်, အဂီၢ် ဟိန်ထဲလဲဒီးတမံၤတိဟဲဟးတိမၤကိတိာ် စံးဝဲလီလီ.

ဟိန်ထဲလဲဒီးတမံၤတိဟဲဟးတိမၤကိတိာ် အခဲအံၤစးထီၣ်ပျဲဝဲ ဒီကီဆာတိလဲၤဟးကသုၣ်တိမၤ ဒ်အမိုတိမၤလၢပုၤလူၤဝဲအိတခါလီလီ.

<http://www.globalnewlightofmyanmar.com/tourists-flock-kawthoung-summer-holidays/>

ကဘီယူၤစးထီၣ်ယူၤ လၢဘျးကဘီယူၤသန့ ဒီးဘိကီး

Myanmar Times, 26 February 2018

ကလံၤကျိတိလဲၤဒီပနံၣ် အိန်သုၣ်လီၤအသးလၢဘိကီး New Gen Airways စးထီၣ်ယူၤဝဲကဘီယူၤလီလီလီ လၢဘျးကဘီယူၤသန့ ဒီးဒီမိုထံဂုၤကီၤကဘီယူၤသန့ လၢကီၣ်တိၣ်ဝဲဒ်အဘၣ်စၢၤ လၢတိမၤသကိးယုာ်တိဒီး ကီပူၤဒီပနံၣ်မၤသကိးတိထီထီၣ်တုၤဒီပနံၣ်, အဂီၢ် New Gen Airways ခိန်နီၣ်ထီတဂၤ စံးဘၣ် The Myanmar Times တိကစီၣ်လီလီ.

န့ၣ်လီလီ.

အူသၤဒူ, လၢအမို New Gen Airways' ထံကီပုၤပၤဆုာ်တိအခိန်စံးဝဲ, ကဘီယူၤတိယူၤညိၣ်နီၣ် ကစးထီၣ်ဝဲဖဲမိုဖိဖးအနံၤလီလီ.

New Gen Airways ကဒုးယူၤဝဲကဘီယူၤ တနွံသၢဘျီ ကသုၣ်ကဘီယူၤ Boeing 737-400s

ကဘီယူၤအလဲအလဲဒီးအကုၤကလၢာ်ဝဲ US\$180 (K240,840), အူသၤဒူ စံးဝဲလီလီ.

တိန့ၣ်လီၤဟးထီၣ်ထံလီၤကီပူၤဝဲကီၤစးထီၣ်ဆီလီၤဟံလီၤ လံတိပိးတိလီ ဒီးတိလိာ်တိလဲၤလၢအကၤတဖန် ဒ်သိးကကဲဘျးလၢထံဂုၤကီၤကဘီယူၤလဲၤတိဖိအဂီၢ် လၢဘျးကဘီယူၤသန့.

<https://www.mmtimes.com/news/direct-flights-begin-between-myeik-airport-and-bangkok.html>

USAID ကဆိန်ထွဲမၤစၢၤတိတိကျဲၤ လီၤလၢစု \$48m လၢကီပယိမိုထီၣ်ကလံၤထံး

Myanmar Times, 23 February 2018

ကီၤအမဲရကၤကရၢဘၣ်သး ထံဂုၤကီၤကလံၤထံလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် United States Agency for International Development (USAID) ဘိးဘၣ်သုၣ်ညါဝဲဖဲမိုလုၤဒီးအနံၤ ကဆိန်ထွဲမၤစၢၤစု US\$48-million (K64.32 billion) လၢတိလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်တိတိကျဲၤလၢကီပယိမိုထီၣ်ကလံၤထံး အတိပညိၣ်မိုဝဲလၢကမၤဂုၤထီၣ် ဂီၢ်ခိန်ထံးတိလိာ်တိမၤတဖန်အဂီၢ်လီလီ.

ကယိကီစိၣ်မိုၢ် ကီစိၣ်လၢအလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဆံးကတၢၢ်လၢကီပယိမိုထီၣ် ဒီးအိန်ဒီးတိစံာ်စိၣ်တိစိၣ်လၢ စုကဝဲၤတိထီၣ်ဒါလိာ်သးလၢ ကလုာ်ဒုၣ်ဖိစုကဝဲၤကရူၢ် ဒီးကီပယိမိုထီၣ်မိုၢ်အဘၣ်စၢၤလီလီ.

လာကီအမဲရကကရ၊ "တိဒးသုဒးဘဉ်ထီၣ်ပုၤတဝါလ၊ ကီၤပယီၤမုၢ်ထီၣ်ကလံၤထံး" တၢ်တိာ်ကျဲၤအဖီလၢ၊ ကီၤပုၤတၢ်ကရ၊ ကရီၤလွၢ်ဖုကသုၣ်စုအံၤ ခိသိးကမၤစၢၤမၤအါထီၣ်တၢ်ဖိးတၢ်မၤအခွဲးအယၢ်၊ ဒီးမၤဂ့ၤထီၣ်ဆူၣ်ချ့၊ တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သုတၢ်မၤ၊ ဒီး ထံးဒီးတၢ်ကဆွဲကဆွဲတၢ်မၤ လၢကမၤဆူၣ်ထီၣ်ကီၤပုၤပုၤတဝါအဂီၢ်အဘါ လၢကယါကီၤစဉ်အဂီၢ်လီၤ.

ကီၤပုၤတၢ်ကရ၊ကရီၤလွၢ်ဖုအံၤမုၢ်ဝဲ၊ ကရနံၣ်ဆူၣ်ချ့ဟးပုၤဝီၤကမံးတံာ်၊ ကယဲသးစၢၤသ့ၣ်သီ၊ ကရနံၣ်ပိာ်မုၢ်ကရ၊ ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢ တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးလၢလီၤပလီၤဒီးခိၣ်ယၢၤတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်၊ ဒီးကီၤပယီၤခိၣ်ခိၣ်သုတၢ်အိၣ်မူကရ၊တဖၣ် ကဆိၣ်ထွဲဝဲဂီၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်မၤဘဉ်ယး တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့၊ တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သု၊ တၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူ၊ တၢ်ကဆွဲကဆွဲ၊ ဒီးနီၤခိၣ်တၢ်ကဆွဲကဆွဲ ဒီးကမၤစၢၤဒီးသၢတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးလၢ တၢ်မုၢ်မုၢ်ခါအဂီၢ် တဖၣ်လီၤ.

တၢ်တိာ်ကျဲၤအတၢ်ပညိာ်မုၢ်ဝဲ တၢ်ဟ့ၣ်ဂီၢ်ဟ့ၣ်ဘါပိာ်မုၢ်တၢ်တီၣ်ခိၣ်ရိၣ်မဲ ဒီးကမုၢ်အတၢ်ပၣ်ယုာ်ပၣ်ဂီၢ်လၢ ပုၤတဝါတၢ်ပတၢ်ပြဲး၊ တၢ်သိၣ်လိဘဉ်ယးတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးဒီးတၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူ၊ ဒီးတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ကတီၤဆိသးလၢန့ၣ်တၢ်တတၢ်တၢ်နီၤအဂီၢ် လၢဟီၣ်ကဝီၤပုၤတဝါအကျိ၊ အဂီၢ် USAID လံာ်ဘိးဘဉ်ရၤလီၤအပူၤ စံးဝဲလီၤ.

တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအံၤ ကလဲၤမၤစၢၤဝဲပိာ်မုၢ်၊ ဖိဒိသုာ် ဒီးပုၤတဝါလၢအဂၤ ကဒီးန့ၣ်ဘဉ်တၢ်မၤပူၤဖျးသးသမူ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲ ခိၣ်တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ဆဲးကျိးလၢ ပုၤတဝါဆူၣ်ချ့မၤစၢၤပုၤမၤတၢ်ဖိ၊ ဟီၣ်ကဝီၤပုၤဒီးဒီးကရုၢ်ကရၢလၢအဂၤ တဖၣ်အကျိ၊ လံာ်ဘိးဘဉ်ရၤလီၤ စံးဝဲလီၤ.

<https://www.mmtimes.com/news/usaid-funds-48m-project-southeastern-myanmar.html>

KBZ စုတးဒုးလီၤစုလၢ ပိာ်မုၢ်ပုၤသ့ၣ်တၢ်ဖိလၢမကွၢ်တၢ်လီၤ

Myanmar Times, 23 February 2018

ပိာ်မုၢ်ပုၤမၤတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျး အခဲအံၤယုာ်လီၤစုလၢ KBZ စုတးသုဝဲလီၤ. KBZ Bank ဒီး NGO ActionAid ဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါဝဲဖဲလၢ ဖုၤဖိအါရံၤ ၁၅ သီ လၢအဝဲသ့ၣ်စးထီၣ်မၤသကိးတၢ် ခိသိးကမၤညီထီၣ်န့ၣ် ပိာ်မုၢ်ပုၤထူစံာ်ဖိဒီးပိာ်မုၢ်ပုၤပုၤတၢ်ဆါတၢ်တဖၣ် ကယုာ်လီၤစုအဂီၢ်လီၤ.

ပိာ်မုၢ်ပုၤမၤတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးလၢပခိၣ်ခူၤ, မကွၢ်ကီၤခိၣ်တဖၣ်, အခဲအံၤယုာ်ပတံထီၣ်လီၤစုသုဝဲ လၢ KBZ Bank စုတးလီၤ. တၢ်တိာ်ကျဲၤအံၤတၢ်ကမၤကွၢ်ဆိဝဲ ၁၂ လါ, အိၣ်ဒီးကမုၢ်သဘျူကရ၊တဖၣ် ကအုၣ်ကီၤတၢ်လၢစုဒုးလီၤအဂီၢ်, ဒီးတၢ်မုၢ်လိဝဲလၢခိၣ်ဖျိတၢ်တိာ်ကျဲၤအံၤ ကမၤစၢၤပိာ်မုၢ်တဖၣ် ကပာ်ဖျိတၢ်မၤမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်မၤအတၢ်သုတၢ်ဘဉ် ဒီးဆိၣ်ထွဲအဝဲသ့ၣ်ဟံာ်ဖိသိးအဂီၢ်လီၤ.

ပုၤယုာ်လီၤတၢ်တဂၤ ကဒီးန့ၣ်ဝဲ တကကွၢ်တုၤ တကကွၢ်ယၢ်ကလီၤစုဒုးလီၤလီၤ. တၢ်ဟံးလီၤစုကလူၤထွဲဝဲ တနံၣ်တဘျီတၢ်ဟ့ၣ်ကုၤစုအကျိၤအကျိ အိၣ်ဒီးစုအဖီတနံၣ် ၁၃%, တၢ်ဘဉ်ဟ့ၣ်ကုၤစု သၢလိတဘျီလီၤ.

"တၢ်ဘဉ်ဟ့ၣ်ကုၤစု သၢလိတဘျီ မုၢ်လၢစုတးတၢ်မၤအဖီလံာ်စံာ်အယီၤလီၤ. သနာ်ကု, မုၢ်လၢမူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤတဘဉ်ဂီၤအယီၤ, ဒီးတၢ်ကူးတၢ်စးခံအယီၤ တၢ်ဟ့ၣ်ကုၤစုသၢလိတဘျီမုၢ်တန့ၣ်ဒီး ပအိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ တၢ်ဟ့ၣ်ကုၤစုတနံၣ်ဝဲၤအလီၤခံသု ဒီးတၢ်ကဒ္ဒးယုာ်စုအဖီခဲလၢန့ၣ်လီၤ, အဂီၢ် ပုၤမၤစုတးတၢ်မၤ ရှုပုးဝဲလီၤ.

<https://www.mmtimes.com/news/kbz-bank-offers-loans-female-cultivators-magwe.html>

တၢ်ခိၣ်တနီၤသရံၣ်ထံကျိတၢ် တၢ်တုထီၣ်လၢကီၤစၢၤဖိၣ်ကျဲၤမုၢ်ဖးဒိၣ်

Eleven Myanmar, 20 February 2018

ဘျး - တၢ်သူလၢကစု ၆ ဘုလယၢ်ကွဲး လၢတၢ်ကတုထီၣ်တၢ်ခိၣ်တနီၤသရံၣ်ထံကျိတၢ် လၢပုၤတကူၣ်-ဘျး-ကီၤသီ ကီၤစၢၤဖိၣ်ကျဲၤမုၢ်ဖးဒိၣ်လီၤ. တၢ်တုအံၤကဝဲၤဝဲဖဲ ၂၀၂၀ လီၤ.

ပုၤခဲၣ်, လၢအမုၢ်လီၤမုၢ်အူဒီးတၢ်ဂီၢ်ဘါကိတိာ်ခိၣ်, လဲၤအိၣ် သကိးဝဲတၢ်ခိၣ်တနီၤသရံၣ်ထံကျိတၢ် တၢ်တုထီၣ်အလီၤဖဲ လၢပုၤဖိအါရံၤ ၁၇ သီလီၤ.

"ပစးထီၣ်သ့ၣ်လီၤ တၢ်အခိၣ်လၢထံကျိးသးကၢ်ပူၤလံၤ လီၤ. တၢ်အထီၣ်ခဲလၢကအိၣ်ဝဲ ၁,၄၄၃.၆၄ ပုၣ် ဒီးအခိၣ်ဃီၤ ကမၢ်ဝဲ ၂၈.၈၉ ပုၣ်လီၤ. ကမၢ်ဝဲတၢ်ထးလီၤ. ပတယၢ်လၢကမၢ်ကစး ထီၣ်သ့ၣ်တၢ်ဝဲ အံၤကသုဖဲ လၢမးၣ်း ၃၁, ၂၀၂၀ လီၤ." ပုၣ်အိၣ်, လၢအမၢ်တၢ်သ့ၣ် ထီၣ်ကရူၢ်နီၤ (၄) အခိၣ်လၢတနီၤသရံၣ်တၢ်တၢ်တၢ် ကျဲၤ, စံးဝဲလီၤ.

ပုၣ်အိၣ်စံးစ့ၢ်ကိးဝဲလၢ တၢ်အတၢ်လၢကၢ်သ့ၣ်လၢကၢ်စ့ၢ် မၢ်ဝဲ ၆ ဘုလယၢ်ကျဲၤကွးလီၤ. တၢ်စးထီၣ်တုၣ်တၢ် အံၤဖဲလၢအိၣ်ကူး ၁ သီ အိၣ် ဒီးစုတၢ်ဆီၣ်ထွဲလၢ တနီၤသရံၣ်ပဒိၣ်ကမံးတၢ် ၃ ဘုလယၢ်ကျဲၤကွးလီၤ.

တုၤမၢ်တၢ်တၢ်ကျဲၤဝဲအံၤဝဲတဘျီ, ကမၢ်ဝဲတၢ်လဲၤတၢ်ကုၤကျဲၤအရၢဒိၣ် လၢဘျးဒီးကိၤသီကိၤဆၣ်အဘၢၣ်စၢၤ လၢတနီၤသရံၣ်ကိၤ ဒိၣ် ဒီးကိၤပယီၤ-ကိၤကိၤတၢ်တၢ်ဆၢတၢ်လီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်တုၤတၢ်အသၢန့ၢ် ၇၅ တၢ်လီၤ.

တၢ်လီၤလံၤမၢ်ဝဲ ပျံၤတၢ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်အိၣ်န့ၢ်လံၤ ၁၈ နံၣ်လီၤ. တုၤမၢ်တၢ်အသီတၢ်တုၤအိၣ်ဝဲဒီး, ဟီၣ်ကဝီၤကမၢ်တဖၣ်မၢ်လၢဝဲလၢ တၢ်ကဆဲးသ့ၣ်တၢ်လီၤလံၤအံၤ လၢတမ့ၤတၢ်ဟံးဟး လိာ်ကွဲၤအဂီၢ်လီၤ.

<http://www.elevenmyanmar.com/local/13452>

ခွီကီၢ်စဲၣ် ကနီၤဘၣ်ကဘီယူၤသန့ဆဲးဆဲးတဖျၢၣ်

Burma News International, 25 February 2018

Mission Aviation Fellowship (MAF) International လၢအမၢ်ထံၣ်ဂုၤကီၢ်ဂၤ ကမၢ်သဘျၢကရၢတဖု, မၤဝဲတၢ်ဃု ထံသ့ၣ်ညါ ဟီၣ်ခိၣ်မံၢ်ဖဲအတၢ်အိၣ်သး ဒ်သီးကတုထီၣ်ကဘီယူၤသန့ ဆဲးဆဲးတဖျၢၣ် လၢလၢလဲၣ်ပံၣ် လၢမတူၤပံၣ်ကီၢ်ဆၣ်, မုဒၣ် ကီၢ်ရၢၣ်, ခွီကီၢ်စဲၣ်ကလံၤထံးတပၤလီၤ, အဂ့ၢ်တၢ်ကစီၣ်ဟံၣ်ဖျါဝဲလီၤ.

ကဘီယူၤသန့ဆဲးဖိဝဲအံၤ တုၤလိာ်ဝဲကဘီယူၤလၢအယူၤထီၣ်သ့ ဒီးစီၤလီၤသ့ လၢတၢ်ဒုၣ်စၢၤဖျၢၣ်ကိာ်, ဒီးပုၤဒီးဝဲနီၤကီၢ်

၁၃ ဂၤအဂီၢ်, ဒီးကဘီယူၤအကျဲအထီၣ်မၢ်ဝဲ ၈၀၀ မံထၢၣ် လီၤ. ကဘီယူၤသန့ဆဲးကိာ်ဖိဝဲအံၤ ကဘၣ်တၢ်တုထီၣ်အိၣ်လၢစု US\$2.2 million လၢဟံးလၢ MAF န့ၣ်လီၤ.

တုၤမၢ်တၢ်ဒီးန့ၢ်တၢ်ပျဲလၢပဒိၣ်အိၣ်ဝဲတဘျီ MAF ကစးထီၣ်အူတရံးဝဲတၢ်မၤ အိၣ်ဒီးကဘီယူၤတုၤလၢသၢဘၣ် ဒီးသန့ထီၣ်သး လၢတၢ်လိာ်တၢ်ဃုထီၣ်အိၣ်ခိၣ်လီၤ.

<https://www.bnionline.net/en/news/chin-state-get-small-airport>

တၢ်ကလိာ်ဘၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဃီးနံၣ် လၢတၢ်ကတုထီၣ်တၢ်တကူၣ် လုၣ်မုၢ်အူသန့တၢ်တၢ်ကျဲၤ

Myanmar Times, 21 February 2018

တၢ်တကူၣ်လုၣ်မုၢ်အူသန့တၢ်တၢ်ကျဲၤ လၢကလီၤလၢ US\$2.5 billion ဒီးကမၢ်ကီၢ်ပယီၤ တၢ်ဘျၢလီၤစုတၢ်တၢ် ကျဲၤလၢအဒိၣ်ကတၢ် လၢတၢ်မၤဃုၣ်အိၣ်ဒီးကီၢ်ချၢလၢ NLD ပဒိၣ်ဖိလၢ, ကတံၢ်တၢ်ဝဲတၢ်ဆၢကတီၢ်ဃီးနံၣ် လၢက ဝဲအဂီၢ်, အဂ့ၢ်ခီပနံၣ်လၢအမၤန့ၢ်တၢ်ပျဲလၢကဖီၣ်ထီၣ်တၢ်တၢ်ကျဲၤစံးဝဲလီၤတၢ်တၢ်ကျဲၤအံၤ ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ်မၤ လၢပုၤ ၁၀၀,၀၀၀ အဂီၢ်လီၤ.

Central Transport Development Consortium (CTDC) ခီပနံ တ်ယုထာဒီဒါအမ္ဗ်ခီပနံလာကမၤဂၤတီၢ်တၢ်လီၤအလီၤ 25.7 hectares (63.5 acre) ဘူးဒီးဝ် တကူၢ်လီၤခၢၣ်သးလုၢ်မုၢ်အူသန့ Yangon Central Railway Station လၢကီၢ်ပယီၤတၢ်ကူၢ်လဲၤမၤကၤဂၤတီၢ်အပူၤလီၤ.

CTDC တ်ယုထာဒီဒါခီပနံ ၁၈ ဖျၢၣ်လၢကီၢ် ၁၄ ဘုၣ် နၢ်လီၤပြၢတၢ်အကျိၤ လၢအပတံထီၣ်တၢ်သးအိၣ်မၤတၢ် EOI (Expression of Interest) န့ၣ်လီၤ. တ်ယုထာဒီပနံလာကမၤတီၢ်ထီၣ်တၢ်မၤ တံၢ်တၢ်ဝဲသၢနံလာကမၤတၢ်အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ဘီးဘၣ်သုၣ်ညါလၢတၢ်ယုထာဒါဝ် အဆိကတၢ်ဘၣ်တၢ် ဟံၣ်ဖျါလၢ consortium ကရၢဖိတဖု, စံၣ်ကမိကီၢ်ခီပနံ Oxley Holdings Ltd, လၢအကမံးတံၢ်ဘီး ဟံၣ်ဖျါဝဲဖဲလါ ဖုၤဒါဒါရံၤ ၁၄ သီလၢကရၢဟံၣ်ဖျါ လၢအပၣ်ယုၣ်စ့ၢ် ကိး Min Dharma Co and Sino Great Wall Co ဘၣ်တၢ်ယုထာဒီလၢ ကီၢ်ပယီၤလုမုၢ်မူကျဲ Myanmar Railways လၢကမံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ် တၢ်တၢ်ကျဲၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

Min Dhama ခီပနံၣ်ဘၣ် share ၄၀ မျးကယၤ ဒီး Oxley Holdings ဒီး Sino Great Wall Company န့ၣ်ဘၣ် ၃၀ မျး ကယၤစုၣ်စုၣ်လီၤ. Min Dhama ခီပနံၣ်မၤခီပနံၣ်အဒုအတြၢ ၂၃ ခါအကျိၤတခါလၢ Mottama Holdings Ltd ခီပနံၣ် ဒီးဘၣ် တၢ်တၢ်ပဒါလၢ အူယဲၤဟံၣ်လီၤ. Oxley Holdings မၤခီပနံၣ်လၢဟံၣ်တၢ်ဆဲးလီၤအမံၤ လၢကီၢ်စံၣ်ကမိ, ဒီး Sino Great Wall Co အဝဲၤလီၤခိၣ်သုၣ်အိၣ်လၢဝ် ဘံၤကွဲ Beijing လီၤ.

Oxley ကမံးတံၢ်ဘီးစံးဝဲလၢ တၢ်တၢ်ကျဲၤအံၤကမၤ တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ယုၣ်တၢ်တၢ်ကျဲၤ လၢအပၣ်ယုၣ်ဝဲ တၢ်လဲၤတၢ်ကုၤ ကျဲၤလီၤခၢၣ်သးလၢအသီ လၢအိၣ်ယုၣ်လုၢ်မုၢ်အူကျဲၤတၢ်လဲၤဒီး ကမၤတၢ်လဲၤတၢ်ကုၤကျဲၤအကျိၤအ ကွၢ်လီၤ. တၢ်လဲၤတၢ်ကုၤကျဲၤ လီၤခၢၣ်သးအကပၤဝဲတရံး ကအိၣ်ဒီးဟံၣ်ဃီတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ဒီးတၢ်ကူၢ်လဲၤမၤကၤဂၤ လီၤ တၢ်လိၣ်တဖၣ်လီၤ.

လုၢ်မုၢ်အူသန့တၢ်တၢ်ကျဲၤအံၤ တၢ်မၤလိၣ်ဝဲလၢကမၤ ကီၢ်ပယီၤတၢ်မၤသကိးတၢ်ဒီးကီၢ်ချၢ တၢ်ဘျၢလီၤစုတၢ်တၢ်ကျဲၤအိၣ်က တၢ်တုၤလၢမၤမဆါတနံၤအံၤ လၢ NLD ပဒိၣ်တၢ်ပာ်လီၤ, ဒီးတၢ်ဘျၢလီၤစုအလုၢ်ပုၤလီၤလၢဝဲ \$2.5 billion ဒီးကဒုးစဲဘူးဝဲ ဝဲတကူၢ်ဝဲပုၤ ဒီးအိၣ်ဆါတၢ်လိၣ်ကွဲၤလီၤအပျီန့ၣ်လီၤ. ခီပနံၣ်ဟံၣ်ဖျါသးလၢအဖိၣ်ထီၣ်တၢ် မၤစံးဝဲ, တၢ်တၢ်ကျဲၤအံၤကဒုးအိၣ် ထီၣ်တၢ်မၤ ၁၀၀,၀၀၀ လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘိၣ်ထီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိအဂီၢ်လီၤ.

CTDC ခီပနံၣ်ဟံၣ်ဖျါအမိထီၣ်မ့ၢ်ဝဲ, 'ပတၢ်ခါဆူညါ, ပတၢ်တကူၢ်' ဒီးဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ် ဝဲတကူၢ်လုၢ်မုၢ်အူသန့ဟီၣ်ကဝီၤ တၢ် လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ကပၤတၢ်တၢ်ကျဲၤ Yangon Central Railways Station Area Comprehensive Development Project ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ကီၢ်ပယီၤအဆိကတၢ် တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လီၤလီၤဆီဆီလၢ တၢ်အိၣ်ပ တုၢ်အလီၤ TOD [transit-oriented development], ဖဲတၢ်အိၣ်ပတုၢ်အလီၤကအိၣ်ဝဲဒီး တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၤ, ပနံၣ်တၢ်မၤအလီၤ ဒီးတၢ်အိၣ်ကသုၣ်က သီအလီၤ ဒီးတၢ်လီၤသုၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒုၣ်စၢၤဒီးတၢ်လဲၤကျဲၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါလိာ် သးအလီၤဖးဒိၣ် ကမၤဝဲလၢတၢ်ဟးလၢခိၣ်တၢ်ဒုၣ်စၢၤ လီၤ. တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အံၤ ကအိၣ်ဝဲဒီးကမၤတၢ်လိၣ်တၢ် လဲၤအဂီၢ် ဒီးတၢ်ကပိာ်ကပၤတၢ်ကသုၣ်နီၣ်သုၣ်လါဟ့ၤလၢဝဲအသး ကီၢ်ပုၤ လၢပုၤတမံၤဒီးပုၤဝဲတကူၢ်ဖိအတၢ်အိၣ် ကသုၣ်ကသီ ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖွံးညါအဂီၢ်လီၤ." ခီပနံၣ်ဟံၣ်ဖျါစံးဝဲလၢ လံာ်ဘီးဘၣ် ရၤလီၤတၢ်ကစီၣ်အပူၤ မဟိတနံၤ လီၤ.

စံးစ့ၢ်ကိးဝဲလၢ တၢ်လဲၤတၢ်ကုၤကျဲၤဘၣ်သဂၢ် ကမၤယုၣ်တၢ်န့ၣ်သါဒီး ခုခါဆၢကတီၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ခီဖျိကပာ်ဒီးဝဲလုၢ်မုၢ် အူသန့တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်မိၢ်ပုၤလီၤလဲၤလၢပျၢၤ, လၢအအိၣ်ဝဲလၢ ၁၉၅၄ နံၣ်လဲၤလဲၤ, ဒီးကဒုးစဲဘူးဝဲဒီးလုၢ်မုၢ်အူသန့အသီ လၢတၢ် ကတုၢ်ထီၣ်ဝဲလၢလုၢ်မုၢ်အူကျဲၤခိၣ်လီၤ. ကလီၤကဝဲဒီးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အသီအဂၤလၢဝဲပုၤ, ကကၢကီၢ်ဝဲဒီးဝဲတကူၢ်လၢခုခါဆၢ ကတီၢ် ဒီးအိၣ်ဒိၣ်မဲာ်လၢကွၢ်တၢ်ဆူညါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အလီၤအလီၤကအိၣ်ဝဲ 1.09 million square metres, တၢ်ကသုၣ်ယုၣ်ဝဲတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢအပၣ်ယုၣ် တၢ် လီၤမိၢ်ပုၤယုတီၤ ကအိၣ်ဝဲတၢ်ကူၢ်လဲၤမၤကၤဟီၣ်ကဝီၤလၢအပတီၤထီၣ်, ရူတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်, ဟံၣ်ဒီဒီဒါမံၤနံၤယၤ, ပနံၣ်တၢ်မၤဟီၣ် ထဲလဲဒီးအဖါဒိမဲးလၢမၤန့ၣ်တၢ်, ယုာ်ဒီးဖိကရၢလိလၢ ဒီးလုၢ်မုၢ်အူကျဲၤတၢ်ကွၢ်ကီၢ်အလီၤတဖၣ် လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ကတုၢ် ထီၣ်ဘိၣ်ထီၣ်ကဝဲဝဲ ကမၤဃိးနံၣ်လီၤ.

Link: <https://www.mmtimes.com/news/eight-years-needed-build-yangon-railway-station-project.html>

ကိုအမဲရကတော်တို့ကျွဲ ကမၤစၢတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢ ကိုပယိတၢ်ဃုထီအလီၤ

Burma News International, 15 February 2018

ကိုအမဲကရုဏာ၊ လာထံဂုဏ်ဂုဏ်လံးထီၣ်လံးထီၣ်အင်္ဂါ U.S. Agency for International Development's (USAID) အတိတ်တိုက်ကျလာအမဲ၊ ရှည်သီး မ့တမံ ကျဲလဲဒူညါ၊ စုလီလော US\$70-million အံၤ၊ ကကတဂါဝဲပဲလိမးရှူး ဒီးခီဖျိတိတ်တိုက်ကျဲ ကဘျူးဝဲတမ်လီၤစ့ၤ ဖါဒီးဖိတ်သံတပ်ပွါ၊ တမ်လံးထီၣ်တမ်အိၣ်ကုၤအိၣ်ပွဲၤ၊ မၤအါထီၣ်တမ်မၤန့ၢ်ထံလောအပူၤဖျိုး ဒီးတမ်လံး ထီၣ်လံးထီၣ်လောန့ၢ်ခိတ်ကဆွဲကဆွဲ ဒီးတမ်မၤဆူၣ်ထီၣ်ပွဲၤတဝါတမ်လံးလီၤဟံလီၤ လာကိပယီၤတမ်လီၤခါးသးတမ်ယုထီၣ်အလီၤ ဒီး ကယါကိခဲၣ်လီၤ.

US AID ဘီးဘဉ်သုဉ်ညါဝဲဖဲလါဖုဒ်အါရုံ ၁၅ သီလါအတၢ်တိာ် ကျဲး တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အိၣ်အဂ့ၢ်လီၤ.

“ရှည်သိး မၤစၢၤပုၤတၢၢ်အိၣ်လၢအကထိ ခိးကမျၢၢ်လၢအကလီၢ် တဖၣ်လီၤ.” USAID လီၤ.

ကရုပူဇနီတီ Teresa McGhie စံး, "တၢ်တီၢ်ကျဲၤအတၢ်ကီၢ်
မ့ၢ်တၢ်လၢအရၢဒိၣ်, မၤတၢ်ဒီးပူၤကမ္ပၢ် ဒိၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ကအိၣ်မူ
လၢအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဆၣ်အိၣ်ချဲၤဂၤထီၣ်, အိၣ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်မူလၢအကံ

ဘျူး၊ ဒူးသုဒူးဘုတ်ထိုင်ခူသဝီတဖုန် ဒ်သီးကလဲၤတုၤပုၤတဝါအဖီတၢ်အဂီၢ်လီၤ. လၢတၢ်ဝဲအံၤအသိးဒီး USAID ဟံကဗၢလၢသးလၢ ရှၢ်သီးအတၢ်ကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်အသိးလီၤ.

ရှည်သီးတံတိုက်ကျဲ့ လာဘတ်တံတိုက်ခိုက်ရုံမဲအီလ၊ Pact မေတံလ၊ဒူသဝီ ၂,၈၀၀ ဖျာဉ်လ၊တံလ၊ဒူသဝီ ၂၃ တံလ၊ ဒီးကယီ ကီစံတဖု စးထီဉ်လ၊ ၂၀၁၁ လီလ၊ အတံမေလဲလ၊တုလဲ ပုလ၊ကညီ ၁.၃၄ ကကွံအအိဉ် ခီဖျီတံအိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ၊ တံမေလ၊ တံမေလ၊ ဂုထီဉ်ဖိသုဉ်တံအိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ၊ ဒီးတံအိဉ်ထုးစီ၊ ဒုးအိဉ်ထီဉ် သုးလီကသုဉ်ဒုးတံမေလ၊ လ၊ပုလ၊လ၊အကထီအဂီ၊ မေလ၊ထီဉ်ပိဉ် မုဉ်အိဉ်ဖျဉ်ဖိအနီဂီ၊ ဒီးပုလ၊ကွံလ၊ဒူသဝီအဘဉ်၊ ဒီးဟုဉ်တံ သိဉ်လီဘဉ်လ၊ဒူသဝီခီတံကဆုကဆုအဂီ၊ ဒ်သီးတံကပတုဉ် တံ ဆုးတံဆါရလီလ၊ဒူသဝီအဂီလီလ၊

ခီဖိုက်အမဲရကတၢ်မၤစၢအယံ, ပုၤကညိနီၤဂီၢ် ၆၄၄,၀၀၀ ဂၤအခဲအံၤမၤန့ၢ်ထံလၢတၢ်စီၢ်အီၤ ဂ့ၤထီၣ်န့ၢ်လီၤ.

<https://www.bnionline.net/en/news/us-project-helps-myanmar-dry-zone-development>

အံထဲလံယံဒီပနံ ကဟံထီတံမကဆီထံအကျိအကွာ လာမါတလုတံဟံထံတံတံကျိအဂီ

Frontier Myanmar, 8 February 2018

အံထဲလဲလံယဲဒီပနံနံလၢ အတိခိၣ်ရိၣ်မဲစးဖီကဟၣ်တၢ်သုတၢ်ဘၣ်လၢအတူၢ်ယံာ်တူၢ်ထၢ ဘၣ်တၢ်ဃုထၢအီၤဒိသးကဟၣ်ထီၣ်တၢ်မၤကဆိထံအတၢ်ပီးတၢ်လီ လၢတၢ်တံာ်ကျဲၤတခါအဂီၢ် ဒိသးကဟၣ်ထံလၢမါတလပုၤကွဲတကီၤကီၤဆၣ်အဂီၢ်, အဂ့ၢ် တၢ်ကစီၣ်ဟးထီၣ်လၢလါမၤဖီအါရံၤ ၆ သီ, စးဝဲလီၤ.

De Nora Water Technologies လာအိုင်သွင်လီအသး
 လာ Milan ဝှ်, စံးဝဲအဝဲသ့ကဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်မၤကဆိထံ
 လာ electrochlorination အကျဲလၢတၢ်တိၣ်ကျဲအဂီၢ် ဒီး
 ကဘၣ်ဘျုးဝဲဟံၣ်ဃီအဖျၢၣ် ၆၀,၀၀၀ လၢကီၢ်ဆၣ်အပူၤလၢ
 အအိၣ်ဝဲလၢ မၤတလကလံၤထံးဝှ်ချၢတပၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အၢၣ်လီၤလၢတၢ်ဆဲးစ့မ့ၢ်ကျၢၢ် လၢကၤဂီၢ်ယပုၣ်
Tobishima Corporation ခီပနံၣ်ဒီးပဒိၣ်အဘၢၣ်စၢၤ လီၤ
လၢစု ¥1.797 billion , (ကအိၣ် US\$16.5 million
ယၣ်ယၣ်) အစီဒိၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ထံလၢကၤဂီၢ်ဆၣ်အပူၤ တၢ်ကမၤ

ဝုဇထိန်ကုဇအီဇနုဉ်လီဇ.

တၢ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်မၤ လၢအပၣ်ဃုာ်တၢ်ပာ်လီၤထံပီၤဘၣ်, ထံကမျၢ, ထံဒၢထးဖးဒိၣ်, စးထူးထီၣ်ထံ ဒီးတၢ်ဂီၢ်ထံမံထၢၣ် တဖၣ် တၢ်စးထီၣ်အီၤဖဲလါအီးထီၣ်ဘၣ် ဒီးကဝံၤဝဲဖဲလါယူၤ လံအပူၤလီၤ. တၢ်တၢ်ကျဲၤဝဲၤအံၤ ဘၣ်တၢ်ဆီၣ်ထွဲအီၤလၢ ကီၢ်ယပၣ်ကီၢ်ချၢ တၢ်မၤစၢၤကရၢ, JICA န့ၣ်လီၤ.

De Nora စံ:ဝဲ အဝဲဒုဒ်အ electrochlorination တၢ်မၤက ဆှိထံအကျိၤအကွၢ် မၤကဆှိထံပူၤဖျးန့ၢ်ဒီးမၤလုၢ်ဟံၤလၢအ ကျဲလၢ အသူၣ်သဝံအကျိၤ gas chlorination လၢအသူၣ်က သံၣ်အိၣ်ဒီးစုၣ်ပျၢ်ဒ်အမ့ၢ် chlorine လၢအသဟီၣ်ဆူၣ်တလုာ် န့ၣ်လီၤ.

"De Nora တာသုညါပာပနီဒ်အီၤတလီၤလီၤ ခိအမ့ၢ်စးဖိကဟံၣ်ဒီပနံၣ် လၢအာတီခိၣ်ရီၣ်မဲတၢ်မၤကဆိထံကျဲလၢအာ သီ, ခိးဘၣ်တၢ်နာ်န့ၢ်အီၣ်အီၤလၢ Tobishima Corporation ခိးကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် ခိသိးကမ့ၢ်တၢ်အရုဒိၣ်လၢတၢ်တိာ် ကျဲအံၤအာဂီၢ် ခိးကဲတၢ်မၤဆူၣ်ထီၣ်ပတၢ်သုတၢ်ဘၣ်လၢ ပကဟံၣ်ထံကဆိလၢအပူၤဖျဲး ခိးတူၢ်ယံာ်တူၢ်ထၢအာဂီၢ်လီၤ." Mr Vincenzo Palma လၢအမ့ၢ် ဒီပနံၣ်တၢ်ဆါတၢ်အပူၤန့ၣ်တၢ် လၢအုၤရၢၣ်ဖစံၣ်ဖဲးဟီၣ်ကပီၤအာဂီၢ်လီၤ.

Palma စံးဝဲ De Nora's electrochlorination အကျိုးအတွက် ဘတ်တပ်သုအီလက်ထရိုလစ်ယပ်စ် အါနိုဒ်အနံ ၄၀ လီ.

တၢ်ပာ်ဖျါအပူၤစံးဝဲ, ထံကီၢ်အဘျဉ်အါထီၣ် သူဝဲ electrochlorination တၢ်မၤကဆိထံအကျဲ လၢမ့ၤန့ၣ်စပဲလ်တၢ်ဟ့ၣ်ထံအ ကျိၤအကွၢ်အဂီၢ် မ့ၢ်လၢတၢ်သူၤ gas chlorination အကျဲ ကဲတၢ်လီၤပျံၤလၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အါထီၣ် ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ လၢအမၤဃံာ်တၢ်အဃီလီၤ.

<https://frontiermyanmar.net/en/mandalay-de-nora-purification-system-water-supply-project>

တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ် ထံၣ်ကီၢ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျး

Global New Light of Myanmar, 22 February 2018

တၢ်သ္တုၣ်တၢ်ဖျးအသန့ၣ်မ့ၢ် ကီၢ်ပယီၤအမၤကျိၤဝဲၤကွၢ် အပျီၤဃံလီၤ. ထံကီၢ်မၤကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒီးသန့ၣ်ထီၣ် သးအါဒၣ်တက့ၢ်လၢ တၢ်သ္တုၣ်တၢ်ဖျး အတၢ်ဟးထီၣ်အဖီခိၣ် လၢအဟံလီၤတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ကိးကတီၢ်ဒီး လီၤ.

လာအာပူကွံာ်မၤဂ့ၤ ဒီးလာအခဲအံၤမၤဂ့ၤ, ထံၤကီၤအမၤကိၤဂ့ၤကွံာ်ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလာ တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးတဝၢ လာအမၤကမၤကိၤအါဒၣ်တက့ၢ် အတၢ်လၢ်အိၣ်သးသူမူအခိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ် သ့ၣ်တၢ်ဖျးအတၢ်ဟးထီၣ်တဖၣ် တၢ်ထုးထီၣ်ဆါဆူကီၤချာအအါကတၢ် ဒီးမၤထံၤကီၤအမၤကိၤဂ့ၤကွံာ်န့ၣ်လာအရ့ဒိၣ်ကတၢ် လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးသန့ၣ် မ့ၢ် GDP အ လၢ်ပွဲၤ ၂၀.၁% မ့တမ့ၢ်စ့အလၢ်ပွဲၤ Ks11,357.41 billion လီၤ.

လက်ပံယီအပူ၊ ထံကီပူနီဂါဒါဒါတက့၊ အိလါခိခိ
 နုသဝီမုလါဘာဒါဒါနုသုသးလါ၊ ဖံပုတါမဒါဒါသုပု၊ လါ
 တါလုအိသးသမူတါသုတါပု၊ လါအမုခိခိနုသဝီတါလဲ
 ထိလဲထီ အစးဂါဘါလါအဂုဒါတါအယီ လီ၊

[illegible]

ကံၣ်, ပဲဆိဖိ, ရှိ, ပထီး, ပသၢ, ဟိၣ်လၢ်သဘု, နံၣ်သိ, တၢ်နၢမူနၢဆိ, တအ့ဆ့, အါလူတၢ်, တယိ, ကထံ, မၤဖိချံ, ရီၤဘၢၣ်, ဒီးခိၣ်
ဖဲၣ်တဖၣ်လီၤ. လၢအကျါ တၢ်သ့ၣ်ဝဲအါကတၢ်မၤဝဲ ဘု, ရှိ, နံၣ်သိ, ဟိၣ်လၢ်သဘု, ရီၤဘၢၣ်ထုး, တၢ်ဒီးတၢ်လၢ် ဒီးတၢ်သ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်
တဖၣ်လီၤ. ထံကီၢ်ဟံလီၤဝဲ ထံရှုကီၢ်သး, မၤကျိၤဝဲၤကွၢ်ဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ် ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ၁၂ ထံၣ် ဒ်သီးတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်ထံကီၢ်
လၢအမုၢ်အခုၣ်, လူၤခဲခါတၢ်ဆၢကတီၢ် ဒီးလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ် လီၤ. မၤကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် အတၢ်မၤလၢ်ကွၢ်စိတ
ထံၣ်န့ၣ်မၤဝဲ "တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဒ်အ မၤဂီၢ်ခိၣ်ထံး ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢအကပၤလၢအဂၤစၢ်ကီၢ်" လီၤ.

လာတ်သျှင်တၢ်ဖျးကိတိတ်တကပၤ ပာ်လီၤစ့ၢ်ကီးတၢ်ပညိၣ် ဒီးတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိလၢ ထံကီၢ်ကမုၢ်ထံကီၢ်လၢအလူၤထီၣ် ခုခါတၢ်ဆၢ ကတီၢ်ဒီးလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ. အါန့ၢ်အန့ၣ်, တၢ်သျှင်တၢ်ဖျးကိတိတ် ပာ်လီၤတၢ်ထံၣ်စိ, တၢ်မၤလီၤ, ဖိလံစံၣ်, တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိ ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤမိၢ်ပှၢ်လၢအလိၣ် ဒ်သီးကမၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်သျှင်တၢ်ဖျးသန့ၣ်လၢကီၢ်ပယီၤအ ပူၤအကီၢ်လီၤ.

တကတီးဃီ၊ တၢ်မၤထွဲတၢ်မၤဘၣ်ဃး တၢ်မၤအါထီၣ် တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးတၢ်ဟးထီၣ် ဒ်သိးတၢ်ကဟံးဃာ်တၢ်ကူၣ်လဲၤမၤကၤပနံၣ် တၢ်မၤအဂီၢ်လီၤ.

တုၤမ့ၤဟီၣ်ခိၣ်ပုၤနီၣ်ဂီၢ်အါထီၣ်ဒီး ပုၤကညီနီၣ်ဂီၢ်အမူးကယၤ လၢဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးတၢ်မၤကအါထီၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. ကီၢ်ပယီၤဒ်အမ့ၢ် ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်တၢ်ကူၣ်လဲၤမၤကၤကရၢ World Trade Organization (WTO) အကရၢဖိထံကီၢ်တဘျီအသိး, အပုၤထံဖိကီၢ်ဖိ ကဘၣ်လူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်ဘျၢဒိထံကီၢ်ပာ်လီၤဝဲအသိးလီၤ. တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျး, ဘျီဖီၣ် ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ထံကီၢ်တံာ် ကျဲးစးဝဲအဂ့ၤကတၢ်လၢကဆၢဆါ တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢတၢ်တုၤ ဝံၤတဖၣ်ဆူကီၢ်ချၢ ဒ်သိးကဒီးန့ၢ်တၢ်ဟံးန့ၢ်လၢအဂ့ၤ, မၤဂ့ၤထီၣ်ပုၤမၤမံၣ်ဖိတဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူပတီၢ်အဂီၢ်လီၤ. ဒီးခိဖျိ ထံဂ့ၤကီၢ်ဂၤကျိၣ်စ့တၢ်ဆီၣ်ထွဲ တၢ်ပာ်လီၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢဆၢကတီၢ်ယံာ်အဂီၢ်, ဆၢကတီၢ်ဖဲဘၣ်အဂီၢ်, ဒီးလၢဆၢ ကတီၢ်ဖျၢၣ်ကိာ်အဂီၢ်, ဒ်သိးကဆီၣ်ထွဲပုၤမၤမံၣ်ဖိဒီးပုၤသ့ၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်လၢကထုးထီၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအိၣ်ဒီးအလှီၤ ပုၤဒ်, လၢတၢ်ဖိတၢ်လံၤသံသီအလီၤန့ၢ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးကိတံာ် မၤထွဲဒီကလုာ်တၢ်ဆၢဆါတၢ်ဖိတၢ်လံၤဆူကီၢ် ချၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤမိၤပှီၤ, လၢကမၤန့ၢ်တၢ်အပုၤဂ့ၤလၢ တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢတၢ်ဆၢဆါဆူကီၢ်ချၢအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. အရ့ဒ် လၢပုၤမၤမံၣ်ဖိဒီးပုၤသ့ၣ်တၢ်ဖိတဖၣ် ကသူတၢ်ချဲတၢ်ဖိလၢအသူသၣ်ဟးထီၣ်ဂ့ၤ ဒီးအကီၢ်အစီဂ့ၤ, ဒီးတၢ်ကြးဟ့ၣ် တၢ်သိၣ်လိဘၣ်ဃး တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးကျဲလၢအပတီၢ်ထီၣ်န့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးလၢအတူၢ်ယံာ်တူၢ်ထၢအဂီၢ်, တၢ်မၤတၢ်ဃုထံသ့ၣ်ညါဒီး တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီတၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ် မ့ၢ်တၢ်အလိၣ်လၢ တၢ်ကမၤထွဲတၢ်မၤကျဲအဂီၢ်လီၤ. ပဒ်ကြးဟ့ၣ်ဂီၢ်ဟ့ၣ်ဘါ တၢ်ဆီတလဲတၢ်မၤကျဲ လၢမိၤလုာ်ပာ်လုာ်ကျဲ ဆူတၢ်သူစးဖိကဟၣ်ကျဲန့ၢ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်အရ့ဒ်လၢတၢ်ကဘၣ်ထီၣ်ဃုဒီး ဘျီဘၣ်က့ၤတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်ဘျၢလၢအိၣ်ပာ် ဒ်သိးကလီၤပလိာ်ဒီး မ့ၢ်ကျိၣ်ဝဲၤကွၢ်တၢ်အိၣ်သးလၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ ဒ်သိးပကကွဲမ့ၢ်ထံဂ့ၤကီၢ်ဂၤတၢ်ဘျၢလီၤစ့ လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ် ဖျးတဝၢပူၤအဂီၢ်ကသု ဒ်သိးစးဖိကဟၣ်ကျဲလၢအပတီၢ်ထီၣ် လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးတဂၤကလဲၤထီၣ်လဲၤထီအဂီၢ် ဒီးတၢ် ကထုးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးတၢ်ဖိတၢ်လံၤ လၢတၢ်ကူၣ်လဲၤမၤကၤကအိၣ်အဂီၢ်လီၤ.

ASEAN Free Trade (AFTA) မှတ်တိုင်လဲၤမၤကၤကရူၤအတၢ်အာၣ်လီၤ ဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢအ့ၣ်ၣ်မုၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးထံးတဖၣ် နီၤသးကဆိၣ်ထွဲထံးလီၤကီၢ်ပူၤတၢ်ထုးထီၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤ လၢ ASEAN ထံးတၢ်တဖၣ်လီၤ.

ကော်ပယီဆေးစုမှကျူးတိန်ပဂါအတိအာဏ်လီ၊ ဒီးထံကီသုဉ်တဖဉ်အံၤအါဘဉ် နိသီးကမၤလၢထီဉ်ခံၤယိကပၤတၢ်ကူဉ်လဲၤမၤ
ကၤအဂီၢ်လီၤ.

[illegible]

<http://www.globalnewlightofmyanmar.com/boosting-countrys-agriculture/>

တၢ်တုဲထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်န့ၣ် တၢ်လိာ်မ့ၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအသီ လၢကမၤစ့ၤလီၤ တၢ်ခိတ်သ့

The Irrawaddy, 20 February 2018

၎င်းတို့ကလွှာ - ပုၤလဲၤလၢညါလၢတၢ်တုၤထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ်စုၤလီၤနီၣ်နီၣ် တၢ်မၤသနၢၣ်စံးဝဲ, ကီၢ်စၢၤဖျိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢ ၂၀၁၈-၁၉ အ
ကီၢ်, လၢကမၤလီၤစ့ၤနီၣ်သ့, ကမ့ၢ်တၢ်သါဟီၣ်ထီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အကီၢ် လၢတၢ်တုၤထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ်မၤသနၢၣ် လၢအဘၣ်ဂဲၤပျုၢ်ဂဲၤဆွး
န့ၣ်လီၤ.

ပှတုထိဉ်ဘှိထိဉ်တၢ်စုလီၢ်ခိဉ်ခိဉ် ထံဉ်လိာ်အသးဒီးကီၢ်ပဒိဉ်ဖဲမ့ၢ်ဘူဉ်အနံၤ ဝှံတကူဉ်, ဒ်သးကၠုၤပှးတၢ်ကီတၢ်ခဲလၢ တၢ်တုထိဉ်ဘှိထိဉ်တၢ်မၤ ဘၢဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မၢ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

၂၀၁၇-၁၈ ခံသွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ထၢဝဲခိသွဲလၢတၢ်ပုၤတၢ် ဆါတၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်အၤကီၤ ၁၅-၃၀% ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ တၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ် အလုၢ်ပုၤဇီၣ်ခိၣ် လၢပုၤလၢတဟ့ၣ်တၢ်ဟံၣ်န့ၣ်ခိသွဲသ့ၣ်တဖၣ်အၤကီၤလီၤ. ၂၀၁၇-၁၈ တၢ်သိၣ်တၢ်သီအသီဆှၢန့ၣ်ဝဲလၢ တၢ်ကမၤလီၤစ့ၤခိသွဲထဲ ၃ တုၤ ၅% လီၤ. ပုၤတုၤထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်မ့ၢ်လၢဝဲလၢ တၢ်မၤလီၤစ့ၤ တၢ်ထၢခိသွဲ ကဟ့ၣ်ကီၤဟ့ၣ်ဘါတၢ်ဆါတၢ် ပုၤတၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ် လၢအလဲၤသးယၢမးခဲအံၤ, ဒီးကထူးန့ၢ်ပုၤလၢကဟံၣ်ဘျၢလီၤစ့ လၢတၢ်မၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

"ပအိုဝ်းလူတိုင်းသိပ်တိုင်းသိပ်အသိ ကကဲထိပ်တိုင်းသိပ်တိုင်းသိပ်လူအဆီအချှလီၤ. ဒီးချ့ဒီးဝုၤလီၤ. ယဆီမိၣ်လူပုၤတုၤထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ် ဘူးလူတတ်ဃုၣ်ဃုၣ် မ့တမ့ၢ် သူပူတပူကဟံက့ၤမၤက့ၤတၢ်လူ တၢ်မၤဝဲအံၤလီၤ." ပုၤတုၤထီၣ်ဘျီ ထီၣ်တၢ်, အူမိၣ်ဝုၣ်စံးဝဲလီၤ.

တၢ်စုလၢ်နီၣ်ခိၣ်အဖျါထံၣ်ဝဲတၢ်နးကတၢၢ်လၢအဂီၢ်ဖဲ ၂၀၁၇, စးထီၣ်လၢထံၣ်ဂၢၢ်ကီၢ်သးဒီးမၤကျိၤဝဲၤကွၢ် တၢ်ဆီတလဲ လၢ ၂၀၁၁ လံၤလဲၤ, အဂီၢ် ပှၤတ့ထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်စံးဝဲ လီၤ. တၢ်စုလၢ်နီၣ်ခိၣ်အဖျါ စးထီၣ်ဝဲၤပျုၤဂဲၤဆွးဖဲ ၂၀၁၆ ဖဲ NLD တီၣ်ခိၣ်ရံၣ်မဲပဒိၣ် ပာ်လီၤခိၣ်သ့ ၃၀% လၢတၢ်ပှၤတၢ်ဆါ တၢ်စုလၢ်နီၣ် ခိၣ်အဖီခိၣ် ဒီးမၤယံာ်ထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်ဃး တၢ်မၤဝါထီၣ်စ့, ထံၣ်ဝဲလၢတၢ်စုလၢ်နီၣ်ခိၣ်အပှၤထီၣ်တလၢ ကွၢ်အခါး မၤလၢတၢ်မၤဝါထီၣ်စ့အါမး ခီဖျါတၢ်စုလၢ်နီၣ်ခိၣ်အ ဖျါအယီလီၤ.

မုၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအဃိ ပှၤတုၤထီၣ်တၢ်ဖိအါဂၤအဒုၣ်ကမၢ်ထီၣ် ဒီးဘၣ်ပတုၣ်ကွံာ်ဝဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ်တိာ်ကျဲၤ အဃိဒီးတၢ်မၤတလီၤတၢ်လီၤမံၣ်အိၣ်ထီၣ်လၢ ပှၤမၤတၢ်ဖိလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်သနၢ် ဒီးဒ်န့ၣ်အသိးပှၤတုၤထီၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်ဃုထံၣ် လိာ်သးဒီးပဒိၣ် ဒ်သိးကတၢၢ်ပိၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိအဂီၢ်လီၤ.

ပှတုထီၣ်တၢ်ဖိလၢမၤတလု ပာ်ဖျါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ဘၣ်ယီၣ်ဘၣ်ဘီဆူ ကီၢ်ဒိၣ်ပဒိၣ်ခိၣ်န့ၣ်အအိၣ် ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ ၂၆ သီလီၤ.

လၢတၢ်ထံၣ်လိာ်အသးခံၣ်ဘျီလၢာ်, ပှၤတုဲထီၣ်တၢ်ဖိယုထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်ကမၤလီၤစ့ၤတၢ်ထၢခိသွဲလၢ တၢ်ပှၤတၢ်ဆါတၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ် အဖီခိၣ် စးထီၣ် ၃၀% တုၤ ၅% လၢခံၣ်အဂီၢ်, တၢ်ကဟ့ၣ်ကဒါက့ၤစုလၢတၢ်လီၤန့ၢ်လၢစုတၢ်း လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ်တိာ် ကျဲၤအဂီၢ် တၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ် ၃ နံၣ် တုၤ ၁၀ နံၣ်, ဒီးတၢ်ကမၤစ့ၤလီၤစုအ့ၣ် လၢတၢ်လီၤန့ၢ် လၢစုတၢ်း ၁၃% တုၤ ၉% လီၤ.

အဝဲသုဉ်းယုထိဉ်ပဒိဉ်စုကီးလၢ တၢ်ကပျဲတၢ်ကဟ့ဉ်ကဒါက့ၤစု လၢတၢ်မၤန့ၢ်လၢတၢ်ပုၤဟံဉ်အဂီၢ် တၢ်ဆၢကတီၢ် ၁၅ နံဉ် တုၤ ၂၀ နံဉ်အဂီၢ်လီၤ.

ဖဲမုၢ်ဘျၢ်အနံၤတၢ်အိၣ်ဖီၣ်, ပုၤတကျၢ်ကိတိၢ်ခိၣ်ကျၢ် အူဖိမ့ၤသ့စံးဝဲ, "ဖဲပဟံးထီၣ်ဖီၣ်ထီၣ်မူဒါအခါ, တၢ်သျှၢ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ်မၤသ နၢ် ဘူးကလၢကပိၣ်ဖး, ဒီးတၢ်လိၣ်အိၣ်ဝဲလၢတၢ်ကဘၣ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ တၢ်ဘျၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်သျှၢ်ထီၣ်ဘျီ ထီၣ်တၢ်မၤသနၢ်လီၤ. ပ မၤတၢ်ဆိတလဲ ဒီးခါဆူညါသုကထံၣ်ဘၣ်လၢ တၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်အဖျါကဟံၣ်ဂၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

<https://www.irrawaddy.com/news/property-developers-welcome-bill-proposing-hefty-tax-cut.html>

ပိာ်မွာ်တၢ်န့ၣ်လီၤမၤဃုာ်တၢ်လၢထဲသိးတုၤသိး မ့ၢ်ပုၤကိးဂၤဒဲးအတၢ်ဂ့ၢ်

Myanmar Times, February 09, 2018

တနင်္လာအံ့၊ နိဂါဒိယံကိ၊ မိဂ်သီတိမာ လာကီဒဲမး၊ ဖုလဲ၊ နိဂ်ဝု ဒီးစွဲဒ်ဒိတ်ဖုတ် မာလာကပီဝဲ နိဂါဒိမုနီလီၤ အဝဲအံၤမုၤသာ နံၣ်တနံၣ် လာပမာလာကပီတိအမူးဝဲအံၤ၊ လာအမုၤတိခွဲးတိယာ်လာပဂီၤလာ ပကဒုးနံၣ်နိဂါဒိတိဟူးတိဂဲၤလာကီၤပယံၤ ဒီး

ဟံဖျါထီၣ်နီၣ်ဒိတ်လိုတ်ပုၤဆူ ပုၤအါဂၤလီၤ. လၢတနံၣ်
ညါအံၤအမူးအဂီၢ်, ပဟံဖျါထီၣ် နီၣ်ဒိတ်ကီၢ် အတ်ဆဲးဟ့ၣ်
လီၤအသးလၢ မုၢ်ခါတ်ထံသီးတုၤသီးအဂီၢ်, လၢကီၢ်ပူၤကီၢ်ချၢ
ခံကပၤလီၤ.

လၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢထံကီၢ်ကိးဘၣ်ယၣ်ယၣ်, ပိာ်မုၣ်တဖၣ်အခၢၣ်စး
တအိၣ်လၢ တၢ်စိကမိၢ်လၢလဲလၢာ်အပူၤဘၣ်လီၤ. လၢထံၣ်
ကီၢ်သးမၢ်ဂၤ, ပနံၣ်တၢ်မၤ မတမၢ် လၢပၤတဝါအပၤဒၣ်လဲၤ

လီၤ. တၢ်ဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်တမံၤယီၤဒီး နီၣ်ဒိၣ်ထံၣ်ကီၢ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် ကီၢ်ပယီၤအသးလီၤ. သန့ကု, ပိာ်မုၢ်တဖၣ်သုၣ်အိၣ်ဘၣ်အဝဲ သုၣ်ပုၤကညီၣ်ခွဲးယာ် လၢလၢပုၤပုၤသုၣ် ထံၣ်လၢအဝဲသုၣ်မုၢ်ဒီး အခွဲးအယာ်လၢ ကဆၢတၢ်တၢ်လၢအကၢၢ်ဒ်ဝဲအသးသမူအဂီၢ် ဒီးန့ၣ်လီၤပုၤယုာ်လၢတၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ် လၢဘၣ်ထွဲအဝဲ သုၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢ တၢ်ကမၤန့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဝဲန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်ဒုး သုးဘၣ်ထီၣ်ပိာ်မုၢ်ပိာ်မၤလၢမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ် ဒီးအဝဲသုၣ်န့ၣ်လီၤပုၤယုာ်လၢ တၢ်မၤအဖျါပုၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ယး ပိာ်မုၢ်ပိာ် မၤတၢ်န့ၣ်လီၤပုၤယုာ်ထံၣ်တုၤသး မ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် နီၣ်ဂီၢ်တၢ် ဒီးအိၣ်လၢညါကတၢ် ဒီးမ့ၢ်ဒိၣ်မိၢ်ကရၢၣ်စံၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လီၤ.

လၢနီၣ်ဒိၣ်ထံၣ်ကီၢ်တဖၣ်အပူၤ, တၢ်မၤတၢ်လၢမုၢ်ခွဲးတၢ်ထံၣ်တုၤသးအဂီၢ် တၢ်ထံၣ်အိၣ်ဒ်အမ့ၢ်ကျဲးလၢအလိၣ် လၢနီၣ်သဘျၢတၢ်မၤ ဒီးပဒိၣ်တၢ်မၤအဖီလံၣ်ခဲလၢာ်အပူၤ, စးထီၣ်လၢတၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲး ဒီးတၢ်ပာ်လီၤသုၣ်ကျိၣ်စု တုၤလၢတၢ်ပၤတၢ်ပြးဒီးတၢ်တုၤတၢ် သိၣ်တၢ်သီတၢ်မၤသုၣ်တဖၣ်လီၤ. ပဒိၣ်အဖီလံၣ်စံၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ဘၣ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ် လၢအဆုၢ်ဆူတၢ်ထံၣ်တုၤသးလၢတၢ်န့ၣ်လီၤပုၤ ယုာ်လၢပထံပကီၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ, တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲမိၢ်အတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့, တၢ်မၤအိၣ်စုတၢ်မၤစၢၤ လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲမိၢ် သုၣ်အကီၢ်အစီလၢအထီၣ်ဘး, တၢ်ဘၣ်ဘၣ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်ခိတၢ်သ့ လၢအဟ့ၣ် ဂီၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ် ပိာ်မုၢ်န့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢတၢ်မၤအဖျါပုၤ ဒီးတၢ်ပာ်န့ၣ်ပိာ်မုၢ်ပိာ်ခွဲးအလီၤပုၤသးသးလၢ ထံၣ်ဂီၢ်သး ဒီးပ နံၣ်တၢ်မၤတဖၣ်လီၤ. တၢ်မၤမ့ၢ်ဒ်လဲၣ်တၢ်ကဘၣ်မၤဒ် အလီၤ အိၣ်အါဆူညါသန့ကု, ပထံၣ်ဘၣ်လၢပိာ်မုၢ်န့ၣ်လီၤ မၤတၢ်လၢထံၣ်ဂီၢ်သးတၢ်တီခိၣ်ရဲၣ်မဲ, ကမ့ၢ်ပုၤတဝါ ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤအ ဖျါပုၤတဖၣ် အါထီၣ်ဝဲဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ် လၢပ ထံပကီၢ်အပူၤ အပူၤကွၢ်န့ၣ်ဆဲးတဖၣ်အတီၢ်ပူၤလီၤ.

အပူၤကွၢ်တယံၣ်ဒ်ဘၣ်, ပထံၣ်ဘၣ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤလၢအဂ့ၢ်အိၣ်တနီၤ ဘၣ်ယးတၢ်ဂ့ၢ်မုၢ်ခွဲးတၢ်ထံၣ်တုၤသးလၢ ကီၢ်ပယီၤအ ပူၤလီၤ. ပိာ်မုၢ်ခၢၣ်စးလၢဘျီၣ်ဒိၣ်ပူၤ ယုာ်ဒီးပိာ်မုၢ်န့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကီၢ်စံၣ်ဒီးကီၢ်ဒိၣ်ပတီၢ် အနီၣ်ဂီၢ်အါ ထီၣ်ဝဲ ၆ ၂၀၁၅ တၢ်ဃု ထၢ, ဒီး ဒီကလုာ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးမိၢ်ပုၤ ဘၣ်ယးပိာ်မုၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီ National Strategic Plan for the Advancement of Women (NSPAW) စးထီၣ်ဟူးဝဲၤမၤတၢ်လဲၤအဂ့ၢ်လီၤ. အခဲအံၤ ဆၢကတီၢ်တုၤဝဲလၢ တၢ်ဘၣ်ဆီတလဲ တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီဝဲအံၤ ဆူတၢ်လၢအမ့ၢ်တၢ်ဆီတလဲလၢအယံၣ်အထၢအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဒိၣ်ထံၣ်ကီၢ်တဖၣ် ဟ့ၣ်လီၤအသးလၢက မၤသကိးတၢ်ဒီးကီၢ်ပယီၤ ဘၣ်ယးတၢ်ကျဲးစးလၢ တၢ်ကမၤန့ၢ် တၢ် ဒုးသုးဘၣ်ထီၣ်ပိာ်မုၢ်ပိာ်မၤ ဒီးမုၢ်ခွဲးတၢ်ထံၣ်တုၤသးအ ဂ့ၢ်လီၤ. လၢအဂၤလၢပမၤအကျိၤ, ပမၤအိၣ်ဒီးတၢ်ပၤ န့ၣ်ယုာ် မုၢ်ခွဲးအတၢ်ထံၣ်ခဲလၢာ် ဒီးတၢ်ပာ်ထံၣ်နီၤဖး တၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢ အဘၣ်ထွဲတဖၣ် လၢကီၢ်ပယီၤအပူၤလီၤ. အဒိ, ပဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဆီၣ်ထွဲ လၢကမ့ၢ်ပုၤတဝါတၢ်ကရၢကရိတဖၣ် ဒ်သးကမၤလီၤ တၢ် ပိာ်မုၢ်အကလုာ်တၢ်ကနီၤဟူၤအိၣ် လၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်တၢ်မၤကျဲးအပူၤလီၤ. ပမၤတၢ်ဒ်သးကဆီၣ်ထွဲ ပိာ်မုၢ်ကန့ၣ်လီၤမၤတၢ် လၢမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်ဒီး တၢ်တီ ခိၣ်ရဲၣ်မဲလၢ ပနံၣ်တၢ်မၤ, ဒီးဆီၣ်ထွဲတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢ အဟ့ၣ်ဂီၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဒုးသုးဘၣ်ထီၣ်ပိာ်မုၢ် ပိာ်မၤ လၢခိၣ်ဒု သဝီ အတၢ်န့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢတၢ်ပၤတၢ်ပြးသန့အပူၤလီၤ. အါန့ၣ်အန့ၣ်, ပတဲသကိးဖီလံၣ်စံၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဒီးပဒိၣ် ခဲအံၤခဲအံၤ, တၢ်ပိာ်သကိးတၢ်ကဘၣ်မၤအဂ့ၢ်ကတၢ်ဒ်လဲၣ် လၢတၢ်ကဆီၣ်ထွဲမုၢ်ခွဲးတၢ်ထံၣ်တုၤသးလၢကီၢ်ပယီၤအပူၤ အ ဂ့ၢ်လီၤ.

တၢ်ကမၤန့ၢ်မုၢ်ခွဲးတၢ်ထံၣ်တုၤသးအဂီၢ် ကျဲးလၢတၢ်ကဘၣ်အိၣ်ကချ့ တအိၣ်နီၣ်တဘၣ်ဘၣ်. တၢ်တထံၣ်တုၤသးအိၣ် မ့ၢ်လၢ ထံ ဂီၢ်ကီၢ်သးဒီးမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်စိကမိၢ် အတၢ်ဆီလီၤပာ်လီၤအယံၣ်, ယုာ်ဒီးပုၤဂီၢ်ဝီဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအလုၢ်လၢအိၣ်သုၣ်လီၤ အသးယံၣ် ဂီၢ်ကျဲးအယံၣ်လီၤ. တၢ်ကဆီတလဲတၢ်သုၣ်တဖၣ်အံၤ ကလိၣ်ဘၣ်တၢ်သးအိၣ်လၢအ ဆူၣ် ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးအယံၣ် အထၢ လၢပုၤဘၣ်ထွဲခဲလၢာ်လၢပုၤတဝါအပူၤန့ၣ်လီၤ. သန့ကု, ပသုၣ်ညါလၢတၢ် လဲၤထီၣ်လဲၤထီ တၢ်မၤအိၣ်သုၣ်လီၤ. ပိာ်ခွဲးတ ဖၣ်မၤတၢ်သုအသန့အရဲဒိၣ်မးလၢတၢ်မၤကျဲးအံၤ ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ် ယာ်ဖးဒိၣ်, ယုာ်ဒီးမူဒါလၢကဘၣ်မၤ ဒ်သးကကဲထီၣ်ပုၤ ဆီၣ်ထွဲ တၢ်ဆီတလဲအဂီၢ်လီၤ.

မုၢ်ခွဲးတၢ်ထံၣ်တုၤသး မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအဘၣ်ထွဲပုၤကိးဂၤဒီးလီၤ. ပကွဲးမုၢ်ပုၤကိးဂၤဒီး, ပုၤယုာ်ပုၤဖးလံာ်တၢ်ကစီၣ်အံၤ, ဒ်သးက ဆီကမိၣ်ဒီးတၢ်ပိာ်သကိးဒီး တံၤသကိး, ဟံၣ်ဖီယီဖီ ဒီးပုၤမၤသကိးတၢ်ဖီတဖၣ်လီၤ. ပကမၤန့ၢ်တၢ်ဝဲအံၤအဂီၢ် ပကဘၣ်မၤသ ကိးတၢ်တပူၤယီၤဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်လီၤ.

<https://www.bnionline.net/en/news/womens-equal-participation-matters-everybody>

သံးဒီးတၢ်ပၤတၢ်ပြး

ဂ့ၢ်တက့ၢ်ကမၤယံၣ်ထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်ယး ခိၣ်သ့စးခၢၣ်အဂ့ၢ်

Myanmar Times, 22 Feb 2018

ကော်ပီဒိုက်ကဟံးအရ တာအိတ်ကျးလာပုလဲအါ လာတကျးလီဒိသွဲအိတ်ဂီမူးမူးနီနီတဖှ်, အဂ္ဂိတ်တကူကော်ဒိုက် ကိတ်တိတ်ခိတ် ဘာ်ဃး တာတိတ်ကျဲဒီးကျိတ်စုဂီဝီ, အူမံင်သီ စံးဝဲဖဲလါဖုဒါဒါရံ ၂၀ ဖဲကော်ဒိုက်သဲးဘျိတ်ဒိုက်ပုန့ဒ်လီ. စတိကျးလာအဆံးတ နီ, စတိကျးလာအဒိုက် ဒီးတာအိတ်ကျးတဖှ် ထာဝဲပုလဲတဖှ်ဒိသွဲလာ ပုလဲပုလဲတဖှ်အဒိုက် ၅ % လီ. ဘာ်ဆဲ ၅% လာအဝဲ သုတ်ထာဝဲ မှါအဝဲသုတ်ဆုာဆူပဒိုက်အိတ်မါ မတမးတသုတ်ညါဘာ်.

"ဒ်ပသုတ်ညါအသီး, ပနံင်ပုမတဖှ်တဖှ် ထာဝဲဒိသွဲလာကမျါအဒိုက်လီ. ဘာ်ဆဲပတသုတ်ညါလာ ပကဘာ်ဟ့ဒ်သီ သွဲထဲလဲင် လာတဖှ်တဖှ်လဲအလုပုဒိသွဲထဲးအဖိခိတ်န့ဘာ်. ပဘာ်တဖှ်ထာပုလဲလဲသွဲ ဒ်ပနံင်တဖှ်မတဖှ်အသး အိတ်ဝဲအသီးလီ. ကမျါ အိတ်ဒီးသုတ်ညါ တာဆါတာအလီဖးဒိုက်, စတိကျးဖးဒိုက် ဒီးတာအိတ်ကျးတဖှ် မှါအဟ့ဒ်ဝဲသွဲ တဖှ်အံးဆူပဒိုက်အိတ်န့ဒ်မါ, ဒီးမှါ ပဒိုက်သုတ်ပုလဲဟ့ဒ်သီသွဲအစုလီတဖှ်လီဆဲး လာကမျါအတာဂုဒါန့ဒ်မါ." ဘျိတ်ဒိုက် ခာ်စး ဒီးယုယုမံင် လာအလီကော်ဆဲ, ဟံ ဖျါဝဲဒ်လီ.

ဘျိတ်ဒိုက်ခာ်စးစံးဒဲးလဲ, ပဒိုက်ကဘာ်ဒုးသုတ်ညါနီပဂါကမျါသကု ဘာ်ဃးဒိသွဲတဖှ်သုတ်ဝဲဒ်လဲ, ဒီးတာထာဒိသွဲအ ကျဲအကွာ် မတဖှ်ဒ်လဲအဂ္ဂိတ်တဖှ်လီ.

"လာနီနီတခီ, ကျးတနီနီ တကျးလီဒိသွဲခိတ်ဂီမူးမူးနီနီဘာ် ဒီးကျးတနီနီကျးလီဒိခိတ်ဂီ ဖဲပုလဲအိတ်ပုလဲတဖှ် တဖှ် ကဒူးကဒိုက်တာအါလီ. ပနံင်ပုမတဖှ်တနီနီ ဃုဒိသွဲအပိတ်လီ. ယအိတ်ဒီးသုတ်ညါ ပုဒ်အံးတဖှ် မှါပဒိုက်ကဟံးအဝဲသုတ် အရဒ်လဲလီ." အဝဲဒ်စံး.

ဒ်ကော်ပုလဲဒိသွဲဝဲကျဲစံးဝဲအသီး, ဒိသွဲလာတာထာအိတ်သါကလုလီ. တာဟံးနီဖိခိတ်ဒိသွဲ, တာကူလဲမတမးဒိသွဲ, ကတိတ် လီဆိဒိသွဲ, တာဟ့ဒ်တဖှ်သွဲ, တာဖိတ်လဲလီဆိဒိသွဲ ဒီးတာတကျိတ်တဖှ်သွဲ သုတ်တဖှ်လီ.

"တာအိတ်ကျးလာအမံဟူသုတ်ဖျါ မတမုာ် ကျးလာတာပုလဲတဖှ်အလီခာ်သး ဒီးဖျါတဖှ် ကဘာ်ကျးလီဒိသွဲခိတ်ဂီလာ အလုပုလဲ ထဲသီးဒီး ခိတ်ဂီ ၅% လီ. အဝဲသုတ်မတကျးလီဒိခိတ်ဂီသုတ်တဖှ်အံး မတမုာ်ကျးလီဝဲအလုပုလဲ မတဘာ်ဒီး, ပုလဲကီးဂဒီး လဲတဘာ် ကော်ပုလဲဒိသွဲဝဲကျဲဝဲဒါဒီးသုတ်လီ. ပမုာ်ထံင်နုလာအဝဲသုတ်မတမးထွဲတဘျါန့ဒ်ဒီး, ပကအိတ်လီးအိတ်အဝဲသုတ်လီ." ကော်ဒိုက်ကျိတ်စုဂီဝီကိတ်တိတ်ခိတ် စံးဝဲလီ.

ပနံင်တဖှ်မတမးလာအတပာနု ဒိသွဲခိတ်ဂီလာ တာပုလဲတဖှ်အလံာ်ဖိတ်လာအဟ့ဒ်လီပုလဲတဖှ်ဒိသွဲဘာ်ဒီး, ကဘာ်တာအိတ်လီး အိတ်ဒိသွဲလာအလီလာ ၁၀၀% (လာဒိသွဲလာအတဟ့ဒ်ဘာ်ဝဲဘာ်အဖိခိတ်) လီ. အဝဲသုတ်မတဟ့ဒ်စု အိတ်လီးအဆိကတဂါတ ဘျိ, ပဒိုက်ကအိတ်လီးအဝဲသုတ် ၂၀၀,၀၀၀ ကူး, ခံဘျိတဘျိ တာကအိတ်လီးအဝဲသုတ် ၅၀၀,၀၀၀ ကူး, ဒီးသါဘျိတဘျိ တကကွာ် ကူးလီ.

ကော်ဒိုက်ကိတ်တိတ်ခိတ်စံးအါထီင်ဒဲးလဲ, ပုလဲလာအဟံးတဘာ်တာဂါ ဘာ်ဃးပနံင်တဖှ်မတမးလာတမးထွဲတဘျါတဖှ်, ပဒိုက်ကဟ့ဒ်အဝဲ သုတ်ခိတ်ဖး ဘာ်ဆဲတာတဟံးဖျါအဝဲသုတ်မတမးတတကန့ဘာ်.

ပနံင်တဖှ်မတမးလာ ကဘာ်ထာဒိသွဲခိတ်ဖျါပနံင်ခိတ်ဂီလာ လံာ်ဖိတ်အပူတဖှ်မုာ်ဝဲ, တာအိတ်ကျး, ဟိတ်ထဲလဲ, မိတ်ထဲလဲ, တမံဒါ ဒါ, ဒီးကျးဆါတာမျါပလဲသုတ်တဖှ်လီ. ပဒိုက်တာဘျါစံးဝဲ, ပနံင်တဖှ်မတမးဘာ်ဆုာထီင်တာကူလဲမတမးဒိသွဲ လါတဘာ် လာ်ဝဲအလီခံအသီတဆဲအတိပုလဲလီ. ကော်ပဒိုက်အခဲအံးလီဒုးသုတ်ညါကမျါဘာ်ဃးတာဂါ အံးဒိဖျါ, ပဒိုက်ပလံာ်တာကစီင် ဒီးကွဲဟူဖျါတာရံတာကျဲတဖှ်လီ, အဝဲဒ်စံး.

<https://www.mmtimes.com/news/yangon-tighten-enforcement-tax-stickers.html>

ပာ်ပြးတိတ်တိတ်တြာ် ကမးဒိတ်ထီင်ထီင် တာသိတ်တိတ်သီပတိတ် လာကော်ပယီ

Mizzima, February 6, 2018

တာမးနုတာတိတ်တြာ်လာတာဂါကီးမံဒီး ကဂုထီင်ဝဲ ဖးဒိုက် မှါထဲတာဆိလီဟံလီ ပာ်ပြးတိတ်တိတ်သီအ ကျဲအကွာ်မူးမူးနီနီန့ဒ်လီ. သနုကု, တာမးလာတာ မးသုအိတ်ဝဲတနီလာ တာဟံးနုသု ဒ်သီးတာမးစာ ပာ်ပြးတိတ်တိတ်တြာ် လာအခဲအံးအဂီလီ. တာလာတာ ကဘာ်မးအဆိကတဂါမှါ, မှါတာအရဒိုက်လာတာကဘာ် မးလီလာ တာကဘာ်မှါတာမံးယီ လာတာမးလာ

ဆာတ်အပူ ဦးတိကွက်ကဒါကုတမကျ အဂ်နုလီ. တိဒုးအိတ်ထိတ် တိမတိအကျအကျတမံဃီ standard operating procedures (SOPs) ဦးတိသိတ်တိသီလအသီ ကလိတ် ဝဲဒီးကကတ်တိမတမလီ.

တိဝဲအံကထိတ်သးသုခိဖျိ တိဘိဘိဘိမတမလီ ပ ဒိတ်ကမုဂ်တိမတ Civil Service လတိဆီလီပတ်လီဘိဘိဖာလီ.

လကီပယီအတိဆီတလဲဆူဒ်မိတ်ကရုဒ်စံတ်တိပသန, ပဒိတ်မတိဒီးသီးကမတထွေထိတ် တိသိတ်တိသီလအတိအတြိပတိအခါ, ပုဒ်လကီနိပဂ် တိအရဒိတ်လက မုဂ်တဖ်ကဘိနိဘိ ပပုဒ် အတိတိတိတြိနုလီ. တိဝဲနုလိတ်, ကမုဂ်တိပတိတြိ တိမတိဆာတ် ကဘိမုဂ်တိလအတိတြိ ဒီးဘိဂီဝဲ ဒိတ်သိတ်တိသီအသီး, တိဘျာဒီးတိမတကျတဖ်တိကဘိပတ်လီအီလအဂ် ဒီးသီးကဟံးစုနိကျ တိမတကျတဖ်အဂီလီ. တိအံကဘိပိတ် ထံဖိကီဖိကဘိအိတ်ဒီးသီး အခွဲအယာ ဘိဃးတိဆာတ်လတိမတဝဲ ဘိထွေအဝဲသုဒ် ဒီးသီးကမုဂ်တိလအိတ်ဖျိ လတိကကွက်က ဒီးတိကမတဘိအီလအဂီလီ.

၂၀၀၈ ဂီဒိတ်ထံးတိဘျာသီး အခိတ်တိ ၂၂၄ စံးတိဘိထွေ တိဂ်အံကတနီလီ.

ကီစာဖိတ်အကိတ်တိတဖ် ကမတမုဒ်တိမတ လပဒိတ်ဝဲကျအိတ်လအဖိလတ်, ပာဆုာ, နိတ်ကျ, ကွဲထွေဒီး သမံသမိတ်တိမတ ဒ်လအလီပလိတ်ဒီး ဂီဒိတ်ထံးတိဘျာသီး တိဟ်ဖျိနုအသီး ဒီးလတိသိတ်တိသီလအိတ်လအခဲအံက သီးနုလီ.

အနုအနု, အခိတ်တိ ၃၇၇-၃၇၈ စံးကဒီးဝဲလတိကဘိလီပလိတ်ဒီး Habeas Corpus, Mandamus, Prohibition, Quo Warranto ဒီး Certiorari အတိကွဲးတဖ် လကွီဘျိတ်အထိကတဂ်ကပျဲဝဲအသီး, ဒီးတိကဘိမတထွေ တိသုအိတ်တိကွဲးအတိသိတ်တိသီ ၂၀၁၄ အသီးစုကီးလီ. တိသုတဖ်အံမုဂ်တိအရဒိတ်လ တိ ကမတနုတိတိတြိ ဘိဆုတ်တိနုဘိအီတညိဘိ ဒီးတိဘျာအကျတဖ် တမုဂ်တိလဘိဘျးဘိဒီး ကီးနဲဒီး ပပုဒ်အတိဆာတ်စုကီးဘိလီ.

သနက, တိကွက်ကဒီး တိဘိဘိဘိအသနကျ အိတ်ဒီးဝဲလကီပယီသီးလုလီအပူ လကျပူဒီးကျချာခါလတ်, ဒီးတိလုတိလိဝဲအံမုဂ် ဒိတ်တယာ်လ တိကမတလဲလဲထိတ်လဲထိတ် ပပုဒ်တိတိတြိနုလီ. တိသိတ်တိသီတဖ် တိကွက်ကဒါကုအီသု ဖဲတိဟုတ်စိဟုတ်ကမီပဒိတ်ဒီးပပုဒ် လကဆာတ်တိအဂီလီ. ကီပယီတိဘျာ လီစုတိသိတ်တိသီ, ဟိတ်ဒိတ်ကပံတ်တိသိတ်တိသီ ဒီးတိဆဲးကျိကျလတိဒုဒ်စာယံတိသိတ်တိသီတဖ် မုဂ်တိ အဒိစုဒါလီ. ဘိဆုတ်တိအဒိသုတဖ်အံ ဒုးပလီပုလတိကိတ်လီ. တိကွက်ကဒါကုအကျတဖ် တမုဂ် တိလဖျိဂျိ ဒီးတဆုာဆူတိမတိအကျအကျတမံဃီ လပပုဒ်တိကွက်ကဒါခဲလတ်စုဘိ. တပျဲတိကွက်ကဒါ လတိချာလပပုဒ်ကရ ဒီးကီဘျိတ်စုဘိ. တိကွက်ကဒါကျတနီနီ တိဒုးကထိတ်ဒ်အမုဂ်တိလအဂ်အကျ ဒီး တိကဘိမတထွေလီ. တိကွက်ကဒီး တိဘိဘိသနတမံဃီအံ အိတ်စုကီးလဝဲကျိ, ကီဆုတ်, ဒုသဝီ ဒီးဟံတ် ဒုဒ်ပတီ, ဘိဆုတ်လတိစုကီးကကုတခီ တိမတကျလအဂ်အလဲ တအိတ်ဘိဒီးသီးလီ.

တိအုတ်သးဟဲလပုဒ်ဝဲတဖ် ဖျိလအိတ်ဒီးစံးဝဲ ဖဲတိမတိကွက်ကဒါကုလတိကိတ်ပူအခါ တိတမတအီလအဂ်အဝီ လအိတ်ဒီးတိမတိအကျအကျတမံဃီဘိ ဒီးတမုဂ်တိထံသုကွဲးဖျိခဲခိတ်ကပတစုဘိ, ဒီးတိတဟုတ်ပုကညိအခွဲအယာ လလီ လကတဖျိအတိဂ် ထိတ်ဘိ, ဒီးဘိဃးတိဆာတ်လအခိတ်ထံးဒိတ်ဘိမုဂ် ဒီး လတိကွက်ကဒါကုအလီခဲမုဂ် တိတဟုတ်တိဂ်ကျိဘိမနုအပိတ်မတအီ လထးဒိတ်မုဂ် ဒီးလတိ ကွဲးမုဂ် နုဘိ. မုဂ်တိအံအပိတ် တိဆုာထိတ်နီတဂ်တိကဒုးကဒုဒ်အခါ ဆူကီဆုတ်, ကီစံး ဒီးကီဒိတ်ကီ ဘျိတ်ပတီတဖ်, ဆူဘျိတ်ဒိတ်ခိတ်ဒီးကမံးတံတ်တဖ်လီ. နီကစိတ်ပလီသးဟိတ်ကဝီတဖ်စုကီးဒီးနု တိ ကဒုးကဒုဒ်လီ. တိဂ်လကမုဂ်အသးဆူလ ကဟ်ဖျိထိတ် တိကဒုးကဒုဒ် မုဂ်တိခါလတိကဘိတုလိတ်မုဂ် လီ. ဘိဆုတ် ပဒိတ်တိစိတ်ကမီကရတဖ်အံ မုဂ်တိလိတ်ကနုဒ်လိတ် တိကဒုးကဒုဒ်, အဝဲသုကမတိဆာတ် လအိတ်ဒီးသီးအတယာ်မုဂ် လကမတဘိဘိဘိတိအဂီမုဂ် မတဝဲတသုဘိ.

အပိတ်သးဒီး, တိကွက်ကဒါပပုဒ်အကျအကျမုဂ်အိတ်ဒ်လိတ်, တိကမတနုတိတိတြိအဂီ တိအကျအကျအကျအိတ်လလီ, ပစံးတသုဘိ. တိအကျအကျအကျဒ်နုတကလုတ် ကဟုတ်ထိတ်တိမတပပုဒ်တိဆာတ် လအိတ်သုလီအသးလတိဘျာဖိဒိတ်, အိတ်ဒီးတိမတိအကျအကျလအဒီးလိတ်သး ဒီးပတိဆိတ်စာတိသုလီ. တိသုတဖ်ခဲလတ်အံ ကဘိအိတ်ထိတ်တဘျီပိတ် ပတိတသုဘိ, ဘိဆုတ်ပစံးသုလ ပကဘိမတသကီးတိယူယူ ဒီးသီးကတုထိတ်ဘးဖိတုဝဲနုအဂီလီ.

ယနုလပဒိတ်သုညိတိဝဲအံ ဒီးတုမုဂ်တိဆာတ်ကတိယံထိတ်ဒီး ကကွဲးဆိကမိတ်ကထာနုယုတ် တိကဒုးအိတ်ထိတ် ပပုဒ်တိသိတ်တိသီအတိကွီ အတိနုကျဒ်နုအသီး, လတိဆိကမိတ် တိကဟ်လီဖိလိစံတ်ဘိထွေကမုဂ်အပူလီ. တိလဲကျဒ်နုအသီးတိမုဂ်တိလိတ်ဒီး, ကိတ်တိဟ်လီဖိလိစံတ်ကမံးတံတ် ကကွဲးဟ်လီ "တိဘျာသံသီ ဖုတ်ကီ" 'bills brief' လကိတ်ကရကကွဲးဆိကမိတ်ဝဲအဂီလီ. တိမုဂ်အိတ်လိတ်တိလိတ်ဒီး, တိဘျာသံသီကလဲဆူ လီခါသးတိကွဲးဟ်လီတိသိတ်တိသီသံသီကမံးတံတ်, ဒီးလအံကတိတိကဆုာထိတ်ဆူ သီးဘျိတ်ဒိတ် ဒ် သီးတိကကွဲးဆိကမိတ်အဂီလီ.

ဝံးဒီး သဲးဘျီဒိုက်ကလဲးစိတ်တိုသိုက်သိုက်သိသိသိ ဒီဖျီကမ်းတံာ်လၢအကွၢ်ထံ သမံသမီးလီၤတၢ်လီၤဆဲးတၢ်, ဝံးဒီး လဲၤဆူတၢ် ဂ့ၢ်တၢ်ပီၤကမ်းတံာ်အအိၣ်, ဒီးလၢခံကတၢ်ဆူ တၢ်သိုက်တၢ်သိသိသိကမ်းတံာ် လၢအကွၢ်ထံသမံသမီးလီၤတၢ်တၢ် ဒ်သိးကအိၣ်ဒီး သဲးအကွၢ်အဂီၢ်လၢအဘၣ်, ဒ်သိးကလီၤပလိာ်ဒီးတၢ်ပတီၢ် ဒီးဂီၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ဘျၢအဂီၢ်လီၤ. တၢ်ဝဲန့ၣ်ဝဲတစု, ကမ်းတံာ်ကဆူ ထီၣ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါဆူ ဖျါန့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါတဲသိးအအိၣ်လီၤ.

ဘျီဒိုက်ကဆဲးကွၢ်ဆိကမိၣ်ကဒီးဝဲဆူညါ -

- ဒ်သိးကမၤလီၤတၢ် တၢ်သိုက်တၢ်သိသိသိ တၢ်ကွဲးလီၤအကျိၤအကျဲ မ့ၢ်တၢ်လၢမၤထွဲဒ်သိးဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤထံဖိ ကီၢ်ဖိ လၢ ၂၀၀၈ ဂီၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ဘျၢသဲးအသိးခါ?

- မ့ၢ်တၢ်သိုက်တၢ်သိသိသိတၢ်ကွဲးဟံၣ်လီၤ အိၣ်ဒီးတၢ်မၤထွဲ ဒ်တၢ်ဘျၢသန့ ဒီးတၢ်အပတီၢ်လၢအန့ၣ်ကျဲတၢ်ကွဲးဟံၣ်လီၤ တၢ်သိုက်တၢ် သိလၢပၤပြးတၢ်တီတၢ်တြၢအဂီၢ် လၢအပၣ်ဃုာ် တၢ်မၤတၢ်အကျိၤအကျဲတမံၤဃီ common standard operating procedures (SOPs) စ့ၢ်ခါ?

တၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကမၤဂ့ၤထီၣ်ပၤပြးတၢ်ဆၢတံာ်, တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤအကျဲ ဒီးကမၤလီၤတၢ် တၢ်ကပၤန့ၣ်ဃုာ်ပၤပြးတၢ်တီတၢ် တြၢ တၢ်ဘျၢသန့န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ကထီၣ်ခါဝဲ တၢ်သိုက်တၢ်သိသိသိလၢ အဟံၣ်ပနီၣ်ကိတိာ် မ့ၢ်တမ့ၢ် ဝဲၤကျိၤကမ်းတံာ်လၢကွၢ်ကဒါ တၢ် ဒ်အမ့ၢ်ပုၤဆၢတံာ်ပၤတၢ်လီၤခံကတၢ် မ့ၢ်လၢသဲးအတၢ်ကွၢ် တၢ်ဝဲအံၤတမ့ၢ်တၢ် လၢအဖိးသဲး ဒီးတမ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤပလိာ် ဒီး ဂီၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ဘျၢသဲးစ့ၢ်ကိးဘၣ်အယီၤလီၤ.

တၢ်ကဟံၣ်လီၤ ပၤပြးတၢ်သိုက်တၢ်သိအကျိၤအကျဲ လၢအလၢအပုၤ ကတံာ်တံာ်ဝဲတၢ်ဆၢကတီၢ်, ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢ တၢ်ကြးကွၢ် ထံဆိကမိၣ်အိၣ် မ့ၢ်လၢကမၤအိၣ်ထီၣ် တၢ်အစၢလၢအဖိလၢအံၤတဖၣ်အယီၤလီၤ.

- ကဟံၣ်လီၤန့ၢ် ဂီၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ဘျၢန့ၣ်ကျဲ ဒီးတၢ်မၤတၢ်အကျိၤအကျဲလၢအဒ်သိးလိာ်သး standard operating procedures (SOPs) လၢပဒိၣ်ဝဲၤကျိၤတခါစုာ်စုာ်အဂီၢ် ဒ်သိးတၢ်ကပိာ်ထွဲအိၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်တၢ်မၤဆၢတံာ်အခါ

- ကဟံၣ်လီၤန့ၢ် တၢ်မၤတၢ်အကျိၤအကျဲလၢအဒ်သိးလိာ်သး လၢတၢ်ကိပူၤတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ တၢ်ဆၢတံာ်အဂီၢ်

- ကဒုးအိၣ်ထီၣ် ပၤပြးတၢ်ဃုထီၣ်ကွၢ် Administrative Appeals Tribunal လၢကမ့ၢ်လဲၤဆူအိၣ်သ့ လၢကမၤန့ၢ် ပၤပြးတၢ် စံၣ်ညီၣ်တံာ် လၢဘၣ်ထွဲအဝဲသ့ၣ် လၢတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤလၢတၢ်သဘျၢ.

- တၢ်ကမၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီ တၢ်သိုက်တၢ်သိလၢအတီတြၢပၤတၢ်

- ကဒုးဆူထီၣ် ကမ့ၢ်အတၢ်နာ်လၢသဲးအပူၤ

- ကမၤစၤ တၢ်မၤထွဲ ဂီၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ဘျၢသန့ဘၣ်ဃး တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုာ်, တၢ်တီတၢ်တြၢ ဒီးတၢ်သ့ၣ်လီၤဆီလီၤလၢအဂီၢ်ဆူၣ်, လၢအ မ့ၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီလၢအတူၢ်ယံာ်တူၢ်ထၢ အဖိတၢ် Sustainable Development Goal 16 (SDG 16)

လၢပဒိၣ်လၢအစူးကါဖဲဒရဲၣ်သန့အကျိၤအကွၢ်အပူၤ, တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် ပၤပြးကွၢ်ဘျီသ့ လၢပဒိၣ်အဒုးအတြၢပတီၢ်ခဲ လၢာ်လီၤ. တၢ်ဝဲန့ၣ်ကမၤလီၤတၢ်, လၢပဒိၣ်အဒုးတြၢပတီၢ်ဖဲလဲၣ်တခါဂ့ၤဂ့ၤ ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်ဟူးဝဲၤမၤတၢ်သ့လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ကမၤန့ၢ် တၢ် မၤတၢ်ဆၢတံာ်လၢအတီတြၢ, ဒီးတၢ်ကွၢ်ကဒါလၢအတီတြၢ လၢတၢ်ဆၢတံာ်သ့ၣ်တဖၣ်အ ဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢကီၢ်ပယီၤအပူၤ, တၢ်ဂီၢ်အကလုာ်ကလုာ်ပၤပြးဝဲၤကျိၤ General Administration Department (GAD) ဟံးမူဒါလၢပၤ ပြးတၢ်မၤအါဒၣ်တက့ၢ် လၢကီၢ်ခဲၣ် ဒီးကီၢ်ခိၣ်ပတီၢ်လီၤ. နီၣ်ခိၣ်ကျိၤတဖၣ် ကဘၣ်ဆူတၢ်ဟံၣ်ဖျါဆူ ထံ လီၤကီၢ်ပုၤဂီၢ်ကိတိာ်, လၢအကိတိာ်ခိၣ်မ့ၢ် သုးပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢသုးမ့ၢ်ခိၣ်, ဘၣ်တၢ်ဃုထၢထီၣ်အိၣ်လၢ သုးမ့ၢ်ခိၣ် ခိၣ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ. GAD ဟူးဝဲၤစ့ၢ် ကိးလၢ ကီၢ်စၢဖိပဒိၣ်တၢ်ဆီလီၤဟံၣ်လီၤအဖိလၢ, အယီၤဒီးမ့ၢ်တၢ်မၤတၢ် ခံကပၤ ဒ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအိၣ်ဂ့ၢ်လၢ GAD အပုၤယံၤသန့ ပူၤအသိးလီၤ. တၢ်မၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ် လၢကီၢ်ခိၣ်ဝဲၤဒီး ဒီးကီၢ်စၢ ဖိပဒိၣ်လီၤ.

GAD တၢ်မ့ၢ်လီၤကွၢ်စိလၢအဟံၣ်ဖျါမ့ၢ်ဝဲ စးထီၣ်လၢတၢ်သိုက်တၢ်သိပၤတၢ် ဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်သ့ၣ်လီၤသးလၢထွဲတထွဲလၢအက တီၤ ဝဲလၢအဂီၢ်ဂ့ၤမ့ၢ်ဝဲ, "တၢ်မၤလီၤတၢ် ပၤပြးတၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤအဒုး ဒ်သိးကမ့ၢ်တၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ခိၣ် ဆံးအါစုာ်တၢ်ဘၣ်" လီၤ. တၢ်ဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအဆီၣ်ထွဲ ပၤပြးတၢ်တီတၢ်တြၢအကျိၤအကွၢ်အလၢအပုၤ တၢ်ခိၣ်ထီၣ်ထီထီၣ် ဒီးတၢ်သိုက်တၢ်သိလၢတၢ်ကစူး ကါအိၣ် လၢထံကီၢ်ဒိတဘျီ ကမ့ၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြးအပူၤလီၤ.

ထံကီၢ်ပဒိၣ်တဖၣ် သူတၢ်စိတၢ်ကမီၤအါမးလီၤမးလၢ ထံဖိကီၢ်ဖိအဖိခိၣ် ဒီဖျါအဝဲသ့ၣ် တၢ်မၤပၤပြးအတၢ်ဆၢတံာ်အစိကမီၤအယီၤ လီၤ. တၢ်စိတၢ်ကမီၤဝဲန့ၣ် တၢ်ကဘၣ်ဖိၣ်ဂီၢ်ခိၣ်ဖျါ 'တၢ်ဆဲးကွၢ်ဒီးတၢ်မၤဃုဘၣ်တၢ်' 'checks and balances' လီၤ.

ပၤပြးတၢ်သိုက်တၢ်သိအကျိၤအကွၢ် လၢအလၢအပုၤ ကမၤတၢ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

<https://www.bnionline.net/en/news/administrative-justice-will-enhance-rule-just-law-myanmar>

ကညီတိဟဘာ်ဟီၣ်ခိၣ်ကဟံၣ် ဒီးတၢ်သုၣ်ခိၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ကဟံၣ် တၢ်ကဒူးကဒုၣ်အလံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤ မၤသးဒိၣ်ထီၣ်ကီၢ် ပယီၤသးမ့ၢ်အသး

Shan Herald Agency for News, November 22, 2017

စးထီၣ်လၢနီၣ်ပုၤဘၣ် ၂ သီတုၤ ၄ သီ, တၢ်မၤဝဲဒၣ်ကီၢ်သုၣ်လုၤ တၢ်ထံၣ်ဖှိၣ်တၢ်ပီၣ်သကိးဘၣ်သးဟီၣ်ခိၣ်ကဟံၣ်အဂီၢ် ဒီးပုၤဟဲထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖှိၣ် ၃၇၀ ဂၤလၢကညီကရၢ ၅၃ ဖုၤအခါစး, ဒီးတၢ်မၤဝဲဒၣ်ဖဲလီၤသံလၤ, ဖုၤအၣ်ကီၢ်ရၢ, ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢအ ဟီၣ်ကဝီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထံၣ်ဖှိၣ်တၢ်ပီၣ်သကိးအံၤ ဘၣ်တၢ်တီၣ်ခိၣ်မဲအီၤလၢ ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ လီၤခါသးဟီၣ်ခိၣ်ကဟံၣ်ကမံးတံာ်, က ညီန့ၣ်ဆၢၣ်ခိၣ်ဃၢၤဒီး ပုၤဂီၢ်ပိဟူးဝဲၤပုၤဘျးစဲ Karen Environmental and Social Action Network (KESAN) ဒီးကညီ ဆိၣ်ထွဲတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ပုၤဘျးစဲ Karen Peace Support Network (KPSN) သုၣ်တဖၣ်, ဒီး ထုးထီၣ်ရၤလီၤဝဲလံာ်ဘိးဘၣ်ရၤ လီၤသးဃၢၤတဘျး ဖဲတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အကတၢ် ဒီးပာ်ဒုၣ်ပုၤကမၢ်ဝဲကီၢ်ပဒိၣ်လၢ အသုၣ် တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်တၢ်မၤကျဲ လၢကဟံးန့ၣ်တၢ်ခွဲး တၢ်ယာ်လၢ တၢ်ကဘျးလီၤစုအခွဲးအယာ်အဂီၢ်, ဒီးအတၢ်ဆိကမိၣ်အိၣ် ၅၃လၢ တၢ်ကဘၣ်ဒိၣ်ခိၣ်ဃၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ဟီၣ်ကဝီၤက မျၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤအဂီၢ်, ကညီတၢ်ကစီၣ်ဝဲလီၤ စံးဝဲလီၤ.

တၢ်ဟံၣ်ဖျါအပူၤစံးဝဲလၢ, ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢကရၢဖိတနီၤ ဒီးကမျၢ်ပုၤတဝါကရၢတဖၣ် စံးပာ်ဝဲယံာ်လံလၢ တၢ်အိၣ်သး လၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဖီလၢ, ၂၀၁၂ တၢ်ပတုာ်တၢ်ဒုးတၢ်ခး မ့ၢ်ဒုၣ်တၢ်ကျိၢ်ဘၢသးတခါလၢ တၢ်ကတုာ်ဆူၣ်ပျီဆူၣ် န့ၣ်ဆၢၣ်ဂီၢ်ထံးကီၢ်စီ လၢကလုာ်ခူၣ်ကလုာ်တဖၣ် အဟီၣ်ကဝီၤပူၤအဂီၢ်လီၤ.

လံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤသးဃၢၤအပူၤ ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢကီၢ်ပဒိၣ် ၂၀၁၂ ဟီၣ်ခိၣ်ကဟံၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ, တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ ဟီၣ်ခိၣ်အိၣ် ကလီ, ဟီၣ်ခိၣ်လီၤဟီ ဒီးဟီၣ်ခိၣ်စီထံတၢ်သိၣ်တၢ်သီ, မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်ဟီၣ်ကဝီၤလီၤဆီ တၢ်ဘျးလီၤစုတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်, မ့ၢ် တၢ်လၢကမၤဟးဂီၤကမျၢ်တၢ်လုာ်အိၣ်သးသမူ, လၢအပုၤဃုာ် တၢ်ခူၣ်ထုးထီၣ်မၤန့ၣ် န့ၣ်ဆၢၣ်ဂီၢ်ထံးကီၢ်စီ, တၢ်သုၣ်လီၤတၢ်ချဲတၢ် ဖိတကလုာ်ခိၣ် လၢဟီၣ်ခိၣ်လီၤအခါလၢအကလီၤအပူၤ ဒီးတၢ်သုၣ်ထီၣ်အခါအမ့ၢ် တၢ်တီၣ်ကျဲၤတဖၣ် မ့ၢ်တၢ်မၤလီၤထီၣ်ကီၢ်ပ ယီၤပဒိၣ် တၢ်ပတုာ်ပြးအစီအကမီၤ, ဒီးတၢ်ဘၣ်ဒိၣ်လၢပုၤတဝါ ဒီးတၢ်ဟးဂီၤလၢန့ၣ်ဆၢၣ်ခိၣ်ဃၢၤတဖၣ်လီၤ.

လၢတၢ်စံးဆၢကဒါကတုာ်တၢ်ဝဲအံၤအဂီၢ်, ကညီကီၢ်စီၣ် ကီၢ်ဆၢဂီၢ်ကီၢ်တီၣ်ခိၣ် သးခိၣ်ကျိၢ်မိမုၢ်နီၤ ဆၢထီၣ်လံာ်ထီၣ်ဒါဆူ ကညီဒီက လုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢအဝဲလီၤခိၣ်သုၣ် ဒီးကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ တၢ်ဆဲးကျိးဝဲၤဒီးတဖၣ်လီၤ.

"ဘၣ်သးလံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤသးဃၢၤအဂီၢ် တၢ်ဂီၢ်မိၢ်ပုၤလၢလံာ်ထီၣ်ဒါအပူၤတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ, မ့ၢ်တၢ်လၢတၢ်တူၢ်လိာ်တသ့ဘၣ် မ့ၢ်လၢအ မၤဘၣ်ဒိၣ်ခိၣ်သုၣ်လၢကပီၤအယီ, မၤဘၣ်ဒိၣ်ခိၣ်တၢ်ပတုာ်ပြးအကျိၤအကွၢ်, အဂီၢ်" စီၤအဲလဲးခိၣ် လၢအမ့ၢ်ကီၢ်သုၣ်လုၤ ဟီၣ် ခိၣ်ကဟံၣ်တၢ်ထံၣ်ဖှိၣ်တၢ်ပီၣ်သကိး ကမံးတံာ်ကရၢဖိတဂၤ, ရဲၤပုၤဝဲလီၤ.

လၢန့ၣ်အမံာ်ညါ, ကီၢ်ဆၢဂီၢ်ကီၢ်တီၣ်ခိၣ် စံးဝဲလၢ ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ မၤဟးဂီၤ ကီၢ်ဒီတဘျးတၢ်ပတုာ်တၢ်ဒုးတၢ်ခးတၢ် အၢၣ်လီၤ Nationwide Ceasefire Agreement (NCA) လၢအစံး, "တၢ်ကဟးဆွဲးတၢ်ရၤလီၤတၢ် ဂီၢ်တၢ်ကစီၣ်လၢ အထီၣ်ဒုၣ် ဒါတၢ်, တၢ်ကတီၤအလီၤသး, ဒီးတၢ်ကတီၤဒီး တၢ်ရၤလီၤတမ့ၢ်တတီၤ ဒီးမၤလီၤတၢ်အသုၣ်အသုၣ်တဖၣ်, လၢကီၢ်ပူၤဒီးကီၢ်ချၢခဲစီ လၢန့ၣ်လီၤ."

ကညီဒီးကီၢ်ပဒိၣ်အတၢ်ဟံးသး

ဒ်တၢ်သမံထံးဒီးကညီတၢ်ကစီၣ်ဝဲလီၤ ဖဲလၢနီၣ်ပုၤဘၣ် ၁၇ သီအပူၤ, ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢ လီၤခါသးဟီၣ်ခိၣ်ကဟံၣ်ကမံး တံာ်ကရၢဖိ, ပဒိၣ်မါမါစံးဝဲလၢ ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢစးထီၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် ဟီၣ်ခိၣ်ကဟံၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ လၢ ၁၉၇၁ ဒီးပာ်လီၤဝဲ ဂီၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ဒီသဒါ လၢမိၢ်ပာ်ဖုတၢ်န့ၣ်သါ လၢကညီဖိတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

ဖဲ ၂၀၀၅, ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢကွၢ်ကဒါကတုာ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဒီးလၢခဲ ၂၀၁၅ မၤဂ့ၤထီၣ်ကုၤဝဲပိာ်ထွဲဝဲဂီၢ်ခိၣ်ထံး တၢ်ဘျးခိၣ် သုၣ်လၢအစံး, "ဟီၣ်ခိၣ်ကဟံၣ်ဘၣ်သးဒီးကမျၢ်" အဖီခိၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်အံၤအပူၤ တၢ်ပညိၣ်ခိၣ်သုၣ်အိၣ်ဝဲလီၤထံၣ်လၢအ မ့ၢ်,

- ကလုာ်ခူၣ်ကမျၢ်အခွဲးအိၣ်လၢ ကဟဘၣ် ဒီးကသုၣ်ခိၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ကဟံၣ်.

- တၢ်ပတုာ် ဒီးတၢ်သုၣ်ခိၣ်ဟီၣ်ခိၣ် ကဘၣ်ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ ပုၤကညီအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ ဒီးပုၤတဝါတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဖီ

ခိုင်လီလီ.

- သုဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ခိုင်ယာလနုဆာဉ် ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအတၢ်န့ၣ်သၢလၢ ကလုာ်ဒုဉ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤတဖၣ် ကဘၣ်တၢ်ပၤယၢ် ဒီးဒီးသဒ္ဒါဒီၤန့ၣ်လီၤ.

- လၢတၢ်ခူၣ်ထုးထီၣ်န့ၣ်ဆၢဉ်ဂီၢ်ထံးကီၢ်စီအဂီၢ်, ကမုၢ်တဖၣ်ကဘၣ်မုၢ်ပုၤဆၢတၢ်တၢ်လၢတၢ်မၤကျဲပူၤ ဒ်သးကမုၢ်တၢ်လၢအတၢ်အကြိ, ထံးသးတုၤသး ဒီးကကဲတၢ်မၤစၢၤလၢခါဆူညါ တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်လီၤ.

ပဒိၣ်မၤမၤစံးဝဲ, ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢ ဆိကမိၣ်တၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ပၤဘၣ် ဒီးတၢ်သုဒ္ဒါဒီၤဟီၣ်ခိုင်ကပံာ်အဂီၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢကီၢ်ပဒိၣ်ခီ ဟံာ်အတၢ်ယၢ်ပၤဝဲထဲလၢ တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢတၢ်ကသုဒ္ဒါဒီၤဟီၣ်ခိုင်ကပံာ် ဒီးတၢ်မုၢ်တၢ်ပၤဘၣ်ဟီၣ်ခိုင်ကပံာ်အခွဲးအယၢ်ဘၣ်.

အဝဲတဲအါထီၣ်ကဒီးဆူညါလၢ, "တၢ်ဂီၢ်မုၢ်ဝဲ ဟီၣ်ခိုင်ကပံာ်ဘၣ်ဃးဒီး ထံးကီၢ်လီၤဒ်အခီပညီစံးဝဲအသး, ပလိၣ်ဆိမိၣ် ထံးကီၢ်စံးတၢ်မုၢ်မနုၤလဲၣ်လီၤ. ပမုၢ်ကွၢ်လၢ ၂၀၀၈ ဂီၢ်ခီၣ်ထံးတၢ်ဘျၢသဲးပူၤဒီး ထံးကီၢ်စံးတၢ်မုၢ် တၢ်ပၤတၢ်ပြးတၢ်ဆီ လီၤဟံာ်လီၤအဂီၢ်, အယံးဒီးပစံးသုလၢ ပတၢ်ဒ်သးဒီးအီၤဘၣ်လီၤ."

ဘၣ်ဃးဒီးကီၢ်ဆၢဂီၢ်ဝီကီတၢ်ခိုင် အတၢ်ထီၣ်ဒါအဂီၢ်, ပဒိၣ်မၤမၤစံးဝဲလၢ အခဲအံၤကျဲအိးထီၣ်လၢ ပကတၢ်ပီၣ်သကိး ဟီၣ်ခိုင်ကပံာ်တၢ်ဂီၢ် ဒီးမၤဘၣ်ဂီၢ်အီၤ လၢကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢဒီး ကီၢ်ပဒိၣ်အဘၣ်စၢၤလီၤ. မုၢ်လၢ NCA အပူၤ တၢ်တအိၣ်ကိးမံၤဒီးလၢ တၢ်ကဘျီၣ်ဖိလံာ်အတၢ်လီၤဆီလၢကီၢ်ကဒိၣ် ဒီးကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢအဘၣ်စၢၤအ ဃီ, တၢ်လိၣ်တၢ်ပီၣ်သကိးတၢ်ဒီးဘၣ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံးသး

ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်ခါသး လၢတၢ်ဆဲးတၢ်ပတုာ်တၢ်ဒုးတၢ်ခးအတၢ်အါလီၤ ဒီးတၢ်ကတီၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်တၢ်မၤကျဲပတီၢ် အဘၣ်စၢၤ, တၢ်ကိးဝဲလၢ, "တၢ်မၤလၢတၢ်ကဘၣ်မၤထွဲထီၣ်အီၤ ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်ခါသးအကတီၢ်" လၢ NCA အပူၤ, စံးဝဲအကဒုကယီၤဒီးလၢ ကလုာ်ဒုဉ်ဖျိစုကဝဲၤကရၢ ဒ်အမုၢ်ပုၤဆဲးစုမုၢ်ကျဲၤလၢတၢ်အါလီၤပူၤအသး, အမူအဒါအိၣ်လၢအဝဲသုၣ်တၢ်သုတၢ်ဘၣ်ဝဲ, ကမၤတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒီးကွၢ်ထွဲအတၢ်ဘၣ်ဒုၣ်ဝဲ လၢအဟီၣ်ကဝီၤစုာ်စုာ် ဒီးကဘၣ်ဆဲးမၤဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.

မုၢ်စုာ်ကိးအမုၢ်အတီၤလၢ တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်တၢ်မၤကျဲလၢအိၣ်သုၣ်လီၤအသးလၢ NCA အဖီခိၣ်, ကထၢဖျိကံာ်ဖျိကံာ်တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်လၢ တၢ်ထံၣ်ဖျိကံာ်သကိးခါ လၢအမုၢ်ဒီကလုာ်ပတီၢ် တၢ်တၢ်ပီၣ်သကိးထံးကီၢ်သးတၢ်အိၣ်ဖျိကံာ် ဒီးတၢ်ဂီၢ်တၢ်တၢ်ပီၣ်သကိးယံာ်ထံၣ်လၢအမုၢ်, ထံးကီၢ်သး, ပုၤဂီၢ်ဝီ, မုၢ်ကျဲၤဝဲၤကွၢ်, တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ ဒီးတၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ် ကျဲၤဟီၣ်ခိုင်ကပံာ်ဒီး န့ၣ်ဆၢဉ်ဂီၢ်ထံးကီၢ်စီ, လၢထံးကီၢ်ဒီတဘျီညါန့ၣ်လီၤ.

ဒ်တၢ်ထံၣ်လၢတၢ်ကွၢ်ဝဲအံၤအဖီခိၣ်, ကညီတၢ်ကရၢကရိလၢ ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢတၢ်တီခိုင်ရဲၣ်မဲအဖီလၢတဖၣ် ဟံာ်ဖျါအတၢ်ဟံးသးဘၣ်ဃး တၢ်ပၤဘၣ် သုဘၣ်ဟီၣ်ခိုင်ကပံာ် တၢ်ဂီၢ်ကီ, လၢအဝဲသုၣ်စံး မုၢ်တၢ်ကီတၢ်ခဲအဂီၢ်ခိုင်သုၣ် လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဟီၣ်ခိုင်ကပံာ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဒီးတၢ်ဂီၢ်လၢဘၣ်ထွဲတဖၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂီၢ်ကျိၢ်တၢ်ခဲလၢအဖီခိၣ်, ကညီဖဲအတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိုင်ဘၣ်တဖၣ် တၢ်ဘျီၣ်အီၤကသုဖဲ, တၢ်မုၢ်ထုးကွၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်ဃး တၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဟီၣ်ခိုင်အိၣ်ကလီ, ဟီၣ်ခိုင်လီၤဟီၤ ဒီးဟီၣ်ခိုင်စီထံတၢ်သိၣ်တၢ်သီ လၢအဘၣ်ဘျး လၢခီပနံၣ်ဘျၢလီၤစုလၢအဒိၣ်အထီ, ဟီၣ်ခိုင်လၢတၢ်ဟံးန့ၣ်အါဒုၣ်တက့ၢ်လၢသး ဒီးခီပနံၣ်အဒိၣ်အထီတဖၣ် တၢ် ထုးကွၢ်အီၤ, ဒီးတၢ်လုၢ်ပၤလၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီ လၢကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢပၤန့ၣ်ဝဲလၢ အဟီၣ်ခိုင်ကပံာ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ အပူၤ တၢ်တူၢ်လိာ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

အါန့ၣ်အန့ၣ်, ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်ခါသးအဆၢကတီၢ်, တချုးလၢတၢ်ဘျီဘၣ် ဂီၢ်ခီၣ်ထံးတၢ်ဘျၢသဲးလၢကီၢ်အသးမုၢ်ကွဲး ဒီးပုၤယုာ်ဟီၣ်ခိုင်ကပံာ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးဘၣ်အခါ, ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢအိၣ်ဒီးဝဲလၢကီၢ်ပဒိၣ်ကပံာ်ပနီၣ် ကလုာ်ဒုဉ်ဖျိစုကဝဲၤကရၢအတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအိၣ်ဟံးခဲအံၤတဖၣ်လီၤ, အဂီၢ် ပဒိၣ်မၤမၤစံးဝဲလီၤ.

<https://www.bnionline.net/en/news/karen-land-ownership-and-land-use-complaint-statement-angered-military>

တၢ်ဆဲးလီၤ ကညီစၢဖျိကံာ်ထံးကီၢ်သးပုၤတံၣ်ခဲလၢအဂီၢ် ဘၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်လၢ ကီၢ်စၢဖျိကံာ်ယုထၢခီမရှုၣ်

Karen News, 2 March 2018

လၢတၢ်မုၢ်လၢလၢ ကစၢဖျိကံာ်ထံးကီၢ်သးပုၤတံၣ်ခဲလၢအဂီၢ်, ကညီကီၢ်စဲၣ်အပူၤ ကညီထံးကီၢ်သးပုၤတံၣ်သၢပုၤဟံးဖျိသး ဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ကညီဒီကလုာ်ခိုင်မိၣ်ကရဲးတံးပုၤတံၣ်

ပပ်တံပွဲဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဖၣ်စံးဝဲ ဖဲလါဖှၤဒီအါရံၤ ၂၅ သီ အနံၤ, အဝဲသ့ၣ်ဒီးန့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်အိၤလၢ ကီၢ်စၢဖှိၣ် တၢ်ဃုထၢခီမရှၢၣ် ဖဲပပ်တံၣ်လီၤလံၤသၢဖုမၤလီၤမၢ်ကွံာ်အသး ဒ်သီးကဒုးအိၣ်ထီၣ်ပပ်တံၣ်စၢဖှိၣ်လၢအသီ အံၤန့ၣ်လီၤ.

Link: <http://karennews.org/2018/03/new-united-karen-partys-registration-accepted-by-union-election-commission/>

တၢ်မုၢ်တၢ်န့ၣ်ဒီး တၢ်ဃူလိာ်ဖိးလိာ်က့ၤ

ကိုးပဒိဋ္ဌိဒီးကရနံ ကထိဉ်လိာ်သးအသီ လၢကစံးကတိာ် NCA အဂ္ဂိ

Myanmar Times, 5 March 2018

ကော်ပိုဒ်ဒီးကလုာ်ဒ်ဖိာ်စုကဝဲကရူ၊ ကရနံဒီးကလုာ်တၢ်လဲလိာ်ထီၣ်လဲလိာ်ပာ်တံၣ် Karenni National Progressive Party (KNPP) အာ်လီၤသးသးလၢ ကထံၣ်လိာ်တဲတၢ်တၢ်တၢ်ကဒီးဖဲ မုၢ်ပျံၤအနံၤ ဒ်သးကတၢၢ်ပီၣ်သးကရူအတၢ်ဆဲးစုမုၢ်ကျါ ထံကော်ဒီးတၢ်တၢ်ပတုာ်တၢ်ဒုးတၢ်ခးအတၢ်အာ်လီၤ Nationwide Ceasefire Agreement (NCA), အဂီၢ် ကော်ပိုဒ်ပွၤကတိၤ တၢ်ပၤတၢ်ဝဲ ဖဲးဘၣ် *The Myanmar Times* တၢ်ကစီၣ်လီၤ.

"ပအာ်လီလၢ ပကထံၣ်လိာ်သးလၢခံတနွံ ဒ်သးကတဲသကိးဘၣ်ဃးတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ်လီၤ. ပကတၢ်ပိၣ်သကိးတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီ မနုၤလဲၣ် ပတဟ်လီၤတၢ်မၤဃးမၤဃီၣ်နီတမံၤဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ပကတၢ်ပိၣ်သကိးတၢ်ဂ့ၢ်လၢ အဝဲသ့ၣ်ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ." အူ အိၣ်စိလၢအမၤ ကီၢ်ပဒိၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ဒီမရၣ် အပုၤကတိၤတၢ်ပၤ စံးဝဲလီၤ.

KNPP စံးဝဲ အဝဲသ့ကဆဲးတဆဲး NCA အတိအာဏ်လီၤ ကဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢကီၢ်သးမ့ၢ်အတိအာဏ်ပိထံသ့ၣ်ညါ အပူၤဘဉ်တိမၤ သံဒီၤလၢတၢ်ဆိကမိၣ်လၢအမၤကီၢ်အသးမ့ၢ် ဖဲလါဒံၣ်စ့ဘဉ် ၂၀၁၇, အတိစၢဟံထီၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တချူးလၢမုၢ်ပျံၤန့ၣ်အတၢ်အိၣ်ဖွဲၣ်, KNPP အိၣ်ဖွဲၣ်တၢ်ပီၣ်သကိးဝဲလၢအကဒဲကဒဲအကျါ နိသိးကမၤလီၤတၢ်အတၢ်အိၣ်ကတီၤသးလၢအတၢ်ဂၢ်ခိၣ်တီ ဖဲအထံၣ်လိာ်ဒီးပဒိၣ်အဆၢကတီၢ်လီၤ, အဂီၢ် နူၤညံၣ်ရဲၤ စံးဝဲလီၤ.

ဖဲလါဒ်ဉ်စ့ဘာ် ၁၉ သီ အဟံတနံ၊ KNPP အသုးဖိလါအခိးတၢ်သမံသမိးအတြိလါကျဲမုၢ်ဖီဒိၣ် လါကယါကီၢ်စဲၣ်, ကိးပတုၣ် ကီၢ်ပယီၤအသုးမုၢ်လါအဟံဒီးကါတဒှ်လီၤ.

တၢ်တဲအါလိာ်သးအိၣ်ထီၣ်လၢကရူၢ်ခဲဖူအဘၢၣ်စၢၤ ခိးကီၢ်ပယီၤသုးမ့ၢ်ဖီၣ်ဝဲ KNPP အသုးဖိလွံၤကၤ ခိးသဝီဖိတကၤလီၤ. လၢခံတနံၤ သုးဖိလၢဘၣ်တၢ်ဖီၣ်သၢကၤ ခိးသဝီဖိတကၤ တၢ်ထံၣ်န့ၣ်ဝဲလၢအသံလီၤ. KNPP အသုးဖိတကၤ ဃျၢ်ထွၣ်ဖျးဝဲလီၤ.

Link: <https://www.mmtimes.com/news/government-and-karenni-hold-fresh-nca-talks.html>

ကမ္ဘာ့ကုမ္ပဏီများသည် သုံးတိုက်တိုက်ရုံအတွက်သာ၊ မိမိတို့၏အတွက်သာ၊ ကိတ်စပ်ခြင်း

Karen News, 22 February 2018

ကမျိုကဘဉ်သဉ်ညါ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအတၢ်ဘျုးလၢ ကီၢ်ပယီၤသးဒီး ကလုာ်ဒှဉ်ဖီၣ်စကဝဲၤကရၢ်တဖၣ်ကဘဉ်မၤထွဲဝဲလၢ တၢ်

ပတုတ်တုဒုးတုခးအဆာကတီ၊ အဂု သုးခိန်ခိန် ဝုနဲအူ၊
လုမိန်ကိန်စဲင် ကီဆာခီးတုဘံင်တုဘာကိတိန်ခိန်၊ စံးဝဲ
လီၤ.

အထဲဒေသခံဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ဖဲတၢ်ထံၣ်လိာ်သးလာ် ကီၤစံၣ်ပတီၤ တၢ်ကွၢ်စူၤကယၢ်တၢ်ပတုၣ်တၢ်ဒုးတၢ်ခးကမံးတံာ်သဃံၤ State-level Joint Ceasefire Monitoring Committee (JMC-S) ဒီးကမုၢ်အဘျၢၣ်စၢၤ, လၢတၢ်မၤ အီၤဖဲ အၤဘၢသီ, မူၢ်ဒီး ကီၤဆၣ်, မိၣ်ကီၤစံၣ်, ဖဲလၢဖုၤဖီ အါရံၤ ၁၉ သီလီၤ.

"အဝဲသုဉ်တကြားဒုးအိဉ်ထီဉ်တၢ်ဝဲတၢ်ယံးလၢ ကမ္ပူဂါဒ် ဘဉ်. အဝဲသုဉ်တကြားဖီဉ်ကမ္ပူဂါဒ်, တကြားထၢန့ဉ်ဆူဉ်ကျိဉ်စု ဒီး တၢ်ခိတၢ်သွဲဘဉ်, တကြားမၤဆူဉ်ကမ္ပူဂါဒ်တၢ်ဘဉ်, ဒီးတကြားဟံးန့ဉ်ကွံာ်ဟီဉ်ခိဉ်ကပံာ်ဒီးတၢ်သုဉ်ထီဉ် လၢအမ့ဉ်ကမ္ပူဂါဒ်တၢ် ဘဉ်. ကမ္ပူဂါဒ်ဘဉ်သုဉ်ညါထွဲ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအတၢ်ဘျၢလၢ သုးခံဃုလၢကံာ်ကဘဉ်လူၤပိာ်မၤထွဲဝဲ လီၤ." သုးဒိဉ်ဒိဉ် ဝုနဲၤအူ စံးဝဲ လီၤ.

အဝဲဒဉ်စံးဘဉ်ကမ္ပါလ၊ သးတၢ်ကရၢကရိတဖုဖု မှၢ်ထၢန့ၢ်ဆူဉ်ခိသွဲလၢ ကါအဂီၢ်, သိလှၢယီၤ, ဒီးရီဘဉ်ကျိးအဂီၢ်ဒီး, ကဘဉ်တဲ ဘဉ် JMCS-S ခီဖျါလီတဲစံး ဒီး JMCS-S ကကွၢ်ကျဲးပဲလီၤ.

မိတ်ကီစဉ် JMCS-S ကရဖိတဆဲသကလ လာအပဉ်ယုာ်အပုလဟလီဆုာ်နီလံဂလတဂလ၊ နီဆဉ်ထူ၊ သုးခိာ်ဒိာ်ဝုနီအူ၊ သုးခိာ်ဒိာ်စီကူစဲး လကညီဒီကလုာ်စာဖိာ်ကရ၊ သုးကု (၆) ဒီးသုးခိာ်စီဆဉ်နုာ်ထူ လ၊ ကညီဒီကလုာ်စာဖိာ်ကရ၊ ကညီဒီကလုာ်တ၊ ထူာ်ဖျးသုးမုာ်ဒိာ် တ၊မုာ်တ၊ခုာ်ကိာ်ကး သုာ်တဖဉ်တဂလလာအလီဘဉ်အီဒဉ်ဝဲ ဂျုးဝဲ ကမျာ်ဘဉ်ယး JMC-S အတ၊မလအ ကျီအကျ၊ ဒီးသဝီဖိဟဲထီာ်ဒီကနဉ်တ၊ကအိာ်ဝဲ ၃၀၀ ယဉ်ယဉ်လီလ.

"ဒီသီးပမူကနဲ့လ၊ ကလုာ်အမူအဒါအဂီၢ်, ကညီကမျၢ်တဖၣ်ဆိၣ်ထွဲပတၢ်ပၢ်ဆါ လ၊ "ထဲလၢကညီဇံၤ သူၣ်ထီၣ်ပ ဘူၣ်ပတီၢ်သ့" တၢ်ကိးသတြီအဖီခိၣ်လီၤ. ပမူမ့ၢ်တန့ၢ် တၢ်အုၣ်ကီၤတအိၣ်လၢပဟီၣ်ကဝီၤအဂီၢ်ဘၣ်." ပဒိၣ်စီမီၤစ့ၤ လၢအမၢ်ဂုယုကီၢ်ဆၣ်ခိၣ်, ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖီၣ် ဖဲးဝဲလီၤ.

အဝဲအုပ်စံးဒဲးဝဲလၢ ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢ မူသ့လၢကညီကလုာ်တၢ်ဆီၣ်ထွဲအဃိ ဒီးကရၢဖျိဟ့ၢ်အခဲအံၤ ဆီၣ်ထွဲပုၤမုာ်သးမၤ ကလီၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢကသိၣ်လိကညီကျိာ် တန့ၢ်ဖဲအန့ၢ်လီၤ.

"တမ္ခါတၢ်ဝံဃာလၢပဂီၢ် လၢပကဟ့ၣ်ကိးနံၣ်ဒီးတၢ်ခိတၢ်သွဲ ဆူကလုာ်ဒူၣ်ဖီၣ်စုကဝဲၤကရၢတဖၣ်ဘၣ်. တၢ်ထၢတၢ်ခိတၢ်သွဲလၢအဒိၣ်အဒါလၢ တၢ်ကမၤန့ၣ်ပနံၣ်တၢ်ပျဲလၢသိလုၣ်အဂီၢ် ဒီးပနံၣ်တၢ်မၤလၢအကၤတဖၣ်, ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဝံဃာဒိၣ်န့ၣ်ဒီး လၢပဂီၢ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခူၣ်ဝံဃာလီၤခံ တၢ်ပီးစးထီၣ်မၤမုာ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်လီၤ. ပအံၣ်ဒီးလၢ တၢ်ကထၢတၢ်ခိတၢ်သွဲလီၤ. ကီၢ်ပဒိၣ်ကဘၣ်မၤလီၤစ့ၤ တၢ်အိၣ်ကဘျးအိၣ်ကဘျၢ်စ့ၢ်ကိးလီၤ." ဟီၣ်ကဝီၤသဝီဖိ စီၤ ခဲၤမ့ၣ် စံးဘၣ်ကညီတၢ်ကစီၣ်ဝဲၤလီၤ, ဖဲလါဖုၤဖိအါရံၤ ၂၀ လီၤ.

အပူကွံဘျီဒိုခါးစး စီမုၤဝု စံးဘၣ်ကညီတၢ်ကစီၣ်ဝဲၤလီၤလၢ ကီၢ်ပဒိၣ်ကဘၣ်ဆီၣ်ထွဲကလုာ်ဒူၣ်ဖီၣ်စုကဝဲၤကရၢ လၢအဆဲးစုမၤကျါ ကီၢ်ဒီတဘၣ်တၢ်ပတုာ်တၢ်ဒုးတၢ်ခးတၢ်အာၣ်လီၤ ဒ်သးတၢ်ကယျၢထီၣ်ဖဲဒရဲၣ်ကီၢ်စၢဖျိၣ်အဂီၢ် လီၤ. ဒီးတၢ်မၤမၤထွဲဒ် NCA ကျဲအသးဒီး, ဒ်သ့တၢ်ဂီၢ်ကီၢ်ကဘၣ်တၢ်ဘျီဒိုအီၤန့ၣ်လီၤ.

မိတ်ကီစံ JMC-S မၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒ်လၢအဆၢကတီၢ်အသး၊ ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအမၤဝဲလၢ အါဘုၤသဝီ မ့ၢ်တၢ်ထံၣ်လိာ်သးဒီးက မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် (၁, ၂) ဘျီတဘျီလီၤ.

Link: <https://www.bnionline.net/en/news/public-needs-know-code-conduct-says-mon-bordersecurity-minister>

ကညီပာကီဝဲဒေးအသီ တါအိးထီၣ်ဒီး တါမဟးဂီၤကသံၣ်မူၤဘိုး ဒီးပံၤ

Karen News, 2 March 2018

ကညီပၤကီၤခွဲၣ်အူအိၣ်ကွံာ် ကသံၣ်မူၤဘျီးဒီးပံၤလၢတၢ် ဖီၣ်န့ၢ်တဖၣ် လၢအတၢ်ကျဲးစးဒုးထီၣ်ဒါတၢ်သူကသံၣ်မူၤဘျီးအဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. ကညီဒီကလုာ်ပၤကီၤသုး Karen National Police Force (KNPF) လၢအအိၣ်လၢ ကညီဒီ ကလုာ်စၢဖီၣ်ကရၢ ထံလီၤကီၢ် ပူၤဝဲၤကျီၤအဖီလၢာ်, လၢဒူ ပျၤယၤကီၢ်ရၢၣ်, မၤဟးဂီၤကွံာ်ကသံၣ်မူၤဘျီးလၢအဖျၢၣ် လၢအကထံ ဒီးပံၤတဖၣ် လၢအတၢ်ကျဲးစး မၤစၢလီၤ.

ပာကီသုးခိန်ခိန် စီမူကီစီ၊ လာအမ္မာ ခုပျယာကီရုၣ် ပာကီသုး အခိန်ခံကတက၊ စံးဘၣ် ကညီတၢ်ကစီၣ်ဘၣ်သးအဝဲသ့ၣ် ဝဲဒးအဂီၢ်လီၤ.

"တၢ်မၤလၢပအိးထီၣ်ဝဲဒးဝဲအံၤမၤ ခိသးပကဒုးအိၣ် ထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီပတၢ်, မၤစၢၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ် ဒီးဒုးထီၣ်တၢ်သုကသံၣ်မူၤဘျီးလီၤ. မၤလၢတၢ်န့ၣ်အ ပိၣ်ပဒိၣ်အူကွၢ်ကသံၣ်မူၤဘျီးတဖၣ်အံၤ လၢပုၤအုၣ်သး တဖၣ်အမဲၢ်ညါလီၤ.

ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢ ခိကရဲး (၁၆) ဝိတဝီ အတၢ်ဆၢတၢ်လၢဘျီမၤဂ့ၤထီၣ်က့ၤ ကညီဒီကလုာ်ပာကီသုး လၢအဟီၣ်ကဝီၤ တၢ်ပၤနွံတီၤလၢအမ္မာ ခုသထူၣ်, တီအူ, ချၢၢ်လွၢ်ထူၣ်, ဘျးဒဝီ, မၤတြီၤ, ခုပျယာ ဒီးဖၣ်အၢၣ်ကီၢ်ရုၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. ကညီဒီကလုာ်ပာကီသုးအဝဲဒးလၢဒီပျယာကီရုၣ် အဆိကတၢ်တဖျၢၣ်လၢဘၣ်တၢ်အိးထီၣ် လၢကီၢ်ရုၣ်နွံဘၣ်အကျါလီၤ.

ခုပျယာကီရုၣ်ပတီၤ ပာကီဝဲဒး ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၢ်ဒီးတၢ်ဂီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢအမ္မာ ကသံၣ်မူၤဘျီး, တၢ်မၤသံပုၤကညီ, တၢ်မူၤဆူၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘျီၣ် ဒီးကမ္မာၢ်သံစးတၢ်ဂီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၢ်ခဲလၢတၢ်ဟံးအရ ခိကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဝီ တုၤအကျါအကွၢ်အသးလီၤ. လၢအခဲအံၤ, ပုၤယိၣ်ဖိခဲလၢအိၣ်ဝဲ ၄၀ က, လၢကီၢ်ရုၣ်အသိၣ်ပူၤလီၤ.

Link: <http://karennews.org/2018/03/new-karen-police-office-opens-by-destroying-speed-pills-and-opium/>

ကညီကရူၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်သးစၢ်ခိန်ခိန်ဒီး လၢအနီၣ် (၁၀) အမူးအဂီၢ်

The Irrawaddy, 21 February 2018

ဂီၢ်တကူၣ် - ကညီဝီခံက မၤန့ၢ်ပဒိၣ်မၤရူၤလိမၤ သးစၢ်ခိန်ခိန်ဒီးလၢ ၂၀၁၇ အဂီၢ်, လၢအဝဲသ့ၣ်တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ လၢအဝဲသ့ၣ် ပုၤတဝါအဂီၢ်အသိၣ်, လၢ Phan Foundation အအိၣ်, လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ် ကညီခိန် နၢပဒိၣ်မၤရူၤလိမၤ လၢတၢ်မၤသံအံၤ အဂီၢ်လီၤ.

"ညီနီၣ် ကိးနီၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤပုၤထဲတကဇီၤလၢ ပဒိၣ်မၤရူၤလိမၤ သးစၢ်ခိန်ခိန်ဒီးလီၤ. ဘၣ်ဆၢၣ် မၤတၢ်လီၤဆီၣ်လၢ တၢ်တနီၣ်ညါအံၤ မၤလၢတၢ်မၤသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤ ပဒိၣ်မၤရူၤလိမၤတၢ်ကူၣ်မၤသံအံၤ ပုၤထီၣ်အနီၣ် (၁၀) အမူးလီၤ." လံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤ လၢ ဖီဒရဲၣ် စံးဝဲဖဲမၤပျဲၤအနီၣ်လီၤ.

ဃုာ်ဒီးခိန်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤစု \$2,000 လၢအဟဲခိဖျိကမ္မာၢ် တၢ်မၤဘျီၣ်, ခိသးတၢ်ကဆီၣ်ထွဲပုၤလၢအမၤနီၣ်ဒီး အတၢ်မၤအဂီၢ်လီၤ. ပုၤလၢအဒီးနီၣ်ဒီး ကဘၣ်ဟံၣ်ဖျါက့ၤဆူ ဖီဒရဲၣ် စုလၢအဒီးနီၣ်မၤအသုဝဲဒ်လဲၣ်, ကဘၣ်သုဝဲဒ်ကီၢ်ယုၣ်ခုၣ် တၢ်မၤဂ့ၤတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ အတၢ်ဘျီၣ်အသးလီၤ.

ပုၤဒီးနီၣ်ဒီးခံက, စီၤသါကီၤစီၤ တၢ်သ့ၣ်ညါအံၤစၢ်ကိးလၢ စီၤအသိး, ဒီးနီၣ်ဆၢဆၢ, စံးဘၣ်အုၣ်ယုၣ်ဝတံၣ်တၢ်ကစီၣ်

လၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤခိန်ဒီးအံၤ မၤတၢ်သ့ၣ်ညါဟံၣ်ပနီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဟ့ၣ် လီၤသး, တၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဂဲၤ ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤတၢ် လၢအဝဲသ့ၣ်ခံကပုၤလၢအမၤခိၣ်ဒီးစီၤလၢကဟံၣ်ဆူညါအဂီၢ်လီၤ.

နီၣ်ဆၢဆၢ, သးနီၣ်အိၣ် ၂၈ နီၣ်, စံးဝဲလၢတၢ်ဒီးနီၣ်ဒီး ဒုးဆူၣ်ထီၣ်အသးလၢ "ကဟံးထီၣ်မူဒါအါထီၣ်" လၢအပုၤကမ္မာၢ်အဂီၢ်လီၤ. အဝဲဒၣ်မၤပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ်ဖိတကလၢ ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢ ဒီးမၤတၢ်ဒီးကရူၢ်ဝဲအံၤ နီၣ်အပူၤကွၢ်အ နီၣ်တဆံလီၤ. ဖဲ ၂၀၁၇ အဝဲဒၣ်ကထီၣ် နီၣ်ရဲၣ်ခိန်ကျါသးဖဲ ၁ လၢကီၢ်ပယီၤပိာ်မုၢ်ကရၢစီၤ Women's League of Burma လီၤ.

"ယဟံၣ်ကမၤလၢယသးသ့နီၣ်နီၣ်လၢ တၢ်သ့ၣ်ညါဟံၣ်ပနီၣ်ယၤလၢခိန်ဒီးဝဲအံၤအသိး မၤလၢပဒိၣ်မၤခိန်ဒီးဒီးတကဇီၤအသိးလီၤ." နီၣ်ဆၢဆၢ, လၢအနီၣ်ဆံးခါဘၣ်စံၣ်မ့ၢ်ဟးဖျိးလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၤလၢ ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢ ဒီးကီၢ်ပယီၤသး မၤအသိး, စံးဝဲလီၤ.

"အဝဲဒၣ်ဟ့ၣ်လီၤအသးဒိၣ်မးလၢ သးစၢ်အဂီၢ်လီၤ. အဝဲဒၣ်ဆီၣ်ထွဲဒီးဟ့ၣ်ဂီၢ်ဟ့ၣ်ဘါ ပုၤသးစၢ်ဒီးမၤလၢတၢ်အဒိၣ်လၢ သးစၢ်လီၤ. အဝဲဒၣ်သ့ၣ်ညါဝဲလၢ ကညီတၢ်ပၤဆၢအတၢ်ဝဲလီၢ် တဝံၤဝဲလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဖျိကကီၢ်ဘၣ်, လၢအဝဲဒၣ် အတၢ်တီခိန်ရီၣ်မဲအဖီ လံာ်ဒၣ်လံာ်လီၤ. အသိးဒီး အဝဲဒၣ်ဟ့ၣ်ဂီၢ်ဟ့ၣ်ဘါ တၢ်ဒုးသုးဘၣ်ထီၣ်ပုၤသးစၢ်လီၤ." အဝဲဒၣ် စံး.

"အဝဲဒၣ်နီၣ်ဝဲလၢ ထဲလၢသးစၢ်တဖၣ်မၤနီၣ်ပၤဝဲမးဒီး အဝဲသ့ၣ်ကဟံးထီၣ်ဖီၣ်ထီၣ်ခိန်ခိန်နီၣ်အမူဒါလၢ ကညီအတၢ်ဒုးလၢ ကမၤနီၣ်နီၣ်ကစၢ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၤလီၤသး ဒီးတၢ်ထံးတုၤသးကသုန့ၣ်လီၤ. အသိးသးဒီး, အဝဲဒၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသး လဲၤတုၤဆူသးစၢ်တုၤဆူသးစၢ်အါဂၤလၢဟ့ၣ်လီၤအးလီၤသး မၤနီၣ်သက့အဝဲဒၣ်တအိၣ်ဒီးပုၤလၢအနီၣ်ကစၢ်လၢဘၣ်ဒၣ် လံာ်လီၤ." အဝဲဒၣ်စံးဝဲလီၤ.

ပဒိုမိဂျီလီဖါ ဘဉ်တီးသံအီလကီပယီသုးမုအပု ဖဲအဟံ ဖဲ ၂၀၀၈ လီ. အဝဲမုကညီဒီကလုာ်စာဖိုက်က ရ၊ နီရဲဒ် ခိုက်ကျါလအဆာကတီဖဲန့လီ.

နီဆာဆာဟုာ် တါသုာ်ထီတါသုတါဘဉ်တါသိုလိ လာပုလအမုအစီဒ်သီးဒီးအီတဖုာ် ဒီးတဲခဲနုတါလက ညီဖိအဂီ လကီချါလီ. ဖဲအပုကွာ်တယံာ်ဘဉ် အဝဲဒဉ်မလစာကညီဒီကလုာ်စာဖိုက်ကရ၊ လတါကတီတါမုတါခုာ်ဒီးကီပဒို, ဒီး မလစာတါကွာ်လိာ်သီးဒီးကမုါ လကညီပုတဝါအပု, စးထီတါကညီဒီကလုာ်စာဖိုက်ကရ၊ ဆဲးစုမုါကျါ ကီဒီတဘဉ်တါပ တုာ်တီးဒီးတါခဲအတါအါလီဖဲ ၂၀၁၅ လီ.

စီအဲသီး, သးနံာ် ၃၄ နံာ်, စံးဝဲလကညီသးစါဖျိစီအိုာ်အါဂလ ကြါဒီးနီခိုာ်ဖးလအဝဲသုာ်တါမလစာ အပုတဝါအပု လီ.

အဝဲဒဉ်စံးဝဲ အတါဒီးနီခိုာ်ဖးမု "တါမလပုအတါမံာ်" မုလအဝဲဒဉ်ဘဉ်တါဟုာ်သဆာအသး လာပုလအနုဝဲလညါတ ဖုာ် အတါဟုာ်လီအသးလကညီဒီကလုာ်ဂီဝါအပုလီ.

စီအဲသီးမု နီရဲဒ်ခံာ်တဂလ ကီချါကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲပုဂီဝါကရ၊ Overseas Karen Refugee Social Organization (OKRSO) ဒီးမတါဒီးကရုာ်ဝဲအံးစးထီတါ ၂၀၀၇ လီ. ကရုာ်ဝဲအံးအိုာ်သုာ်လီအသးလကီကီး, ဒီးတါ ဒုးအိုာ်ထီတါဖဲ ၁၉၉၂ ဒ်သီးကဟုာ်ထီတါ တါဆီာ်ထွဲမလစာ, တါကွာ်ဘဉ်ကွာ်သု ဒီးဆုာ်ချုတါကွာ်ထွဲ လကညီပုတဝါအဂီ, ဒီးဟုာ်ဂါဟုာ်ဘါဆီာ်ထွဲ ကညီတါဆဲးတါလလီ.

"ပဒိုမိဂျီလီဖဲခိုာ်ဖး မုတါအသဟီာ်ဆုာ်မးလီ." အဝဲဒဉ်စံး. "အဝဲအံးတမုထဲတါသုာ်ညါပာ်ပနီာ် ယပုဂီဝါ တါမလအ နံာ်တဆဲအတီပုဘဉ်, မုစါကီးတါသုာ်ညါပာ်ပနီာ် ယမီကရ၊ OKRSO အတါမလ, ဒီးပုအါဂလအတါမလပုဂီဝါတါလဲ ထီတါလဲထီတါသနာ်, လကျဲးစးမတါဆုာ်မးလပုကလုာ်အဂီလီ. သးစါခိုာ်နီခိုာ်ဖး ဝဲအံး မုတါလကပီလ ကညီသး စါအဂီလီ.

အဝဲဒဉ်သဆာထီတါကညီသးစါလ "ကဟံဖျါအတါသးစံးကတုာ်ဖးဒိုာ်" လကညီဒီကလုာ်ဂီဝါအဂီ, ဖဲအဝဲသုာ်အိုာ် တပုလါ လါ, လတါမလတမံာ်တမံာ်အပုဒီး "ကသုတါဆာကတီသုသုဘဉ်ဘဉ်" န့လီ.

ခိုာ်ဖးတါကဟုာ်လီဆုပုလအမလနု ဖဲလါအုာ်ဖျါ ၅ သီ, ထီတထွဲကီဆာ်, ပကီကီခိုာ်လီ.

Link: <https://www.irrawaddy.com/news/karen-group-doubles-young-leader-award-10th-anniversary.html>

The content of the UNHCR Thailand Media Monitoring Reports does not reflect the official view or opinion of the UNHCR.

Links: Thailand-Myanmar Cross Border Web Portal: www.commonservice.info

Facebook: www.facebook.com/commonservice
www.facebook.com/commonserviceburmese
www.facebook.com/commonservicekaren